

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
March 28, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, KOVAS - MARCH 28, 1996

Nr. 62

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Lietuvos Seimo ir Lietuvių Bendruomenės komitetas priėmė dokumentus

Vilnius, kovo 25 d. (Elta) — Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisija, posėdžiavusi Vilniuje visą praėjusią savaitę, darbo pabaigoje priėmė dvi rezolucijas ir pareiškimą. Komisijos tikslas, kaip jau buvo skelbta, suteikti Lietuvos ir užsienio lietuvių bendradarbiavimui valstybinį lygį.

Rezoliucijoje dėl Lietuvos Kultūros ministerijos bendradarbiavimo su JAV Lietuvių Bendruomenės valdyba ministerijai siūloma dirbti tiesiogiai su JAV Lietuvių Bendruomenės pagal abiejų pusių galimybes, sudarant sąlygas įjungti Amerikos lietuvių į Lietuvos kultūrinį įvykių planavimą bei organizavimą.

Lietuvos kultūros ministerija raginama kartu su JAV Lietuvių Bendruomenės sudaryti bendrą darbo grupę, kuri rūpintųsi tautinio integralumo ugdymo programa pagal Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos apibrėžtus principus ir pavyzdines programas.

Antroje rezoliucijoje, skirtoje švietimo klausimams, Komisija prašo, kad Lietuvos vyriausybė remtų lituanistikos mokyklas, teiktų joms kuo daugiau mokymo medžiagos, o esančioms Rytų kraštuose — ir materialinę pagalbą. Komisija taip pat mąnanti, jog yra tikslinga Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijai kreiptis į JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybą, kad

Lietuvių Bendruomenė paskirtų savo atstovus į Lietuvos valstybės mokslo tarybą bei Lietuvos švietimo tarybą.

Komisija reiškia padėką AP-LE organizacijai už paramą Lietuvos valstybei. Rezoliucijoje taip pat pabrėžiama, kad, siekiant išugdyti pilnavertę dorovingą asmenybę, mokyklose kartu su dalykinėmis disciplinomis būtina dėstyti ir tikybą, etiką, tautos kultūros pažinimą.

Komisijos pareiškime dėl Lietuvos nacionalinio saugumo prioritetų akcentuojama, kad Lietuvos narystė NATO yra būtina sąlyga Lietuvos nacionaliniam saugumui užtikrinti. Šiuo metu, rašoma pareiškime, labai svarbu operatyviai keistis informacija tarp Užsienio reikalų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos ir JAV Lietuvių Bendruomenės įstaigos Vašingtone.

Lietuvos krašto apsaugos sistemos darbuotojai turi spartiai mokytis bent vienos iš NATO oficialiai vartojamų kalbų. Samoningą Lietuvos apsisprendimą tapti NATO nare būtina aiškinti pasaulio visuomenei ir įtakingiems politikos veikėjams.

Komisija taip pat pareiškia, kad tikslinga yra kviesti į Lietuvą atitinkamus JAV Senato, Kongreso ir kitus valdžios narius, kad jie susipažintų su esama padėtimi.

Šiuos dokumentus pasirašė Komisijos pirmininkai: Everis, Raitis ir Donatas Skučas.

Akredituotas Europos Komisijos delegacijos vadovas

Vilnius, kovo 26 d. (AGEP) — Europos Komisijos delegacijos Lietuvoje vadovas Henrik Schmiegelow antradienį įteikė skiriamuosius raštus prezidentui Algirdui Brazauskui. Neseniai įkurta delegacija perima funkcijas iš iki šiol Stokholme veikusios Europos Komisijos delegacijos visoms trims Baltijos šalims. Naujosios delegacijos tikslas yra stiprinti Lietuvos ir Europos Sąjungos ryšius. Lietuvai pasirašius asociacijos sutartį su Europos Sąjunga ir oficialiai pareiškiant norą tapti jos nare.

Kaip skelbiama delegacijos pranešime spaudai, ji sieks įgyvendinti strategiją Lietuvos pasirušimui įstoti į Europos Sąjungą, įskaitant abipusę prekybą, paslaugų ir investicijų plėtrą, Lietuvos teisinės sistemos pritaikymą prie ES

standartų, finansinės ir techninės pagalbos Lietuvai plėtimui bei intensyvinimui Lietuvos ir Europos Sąjungos dialogą įvairiose lygiuose.

Delegacijos vadovo, 60-mečio Henrik Ernst Schmiegelow diplomatinė karjera prasidėjo 1963 m., jam pradėjus dirbti Danijos Užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi. Vėliau jis užėmė įvairius diplomatinės postus Niujorke, Londone ir Europos Komisijoje. 1992-1993 metais jis buvo Europos Komisijos derybininkas su Baltijos šalimis dėl žvejybos sutarties.

Iki paskyrimo delegacijos Lietuvoje vadovu H. Schmiegelow nuo 1995 m. kovo mėnesio dirbo Europos Komisijos Tarptautinių santykių generaliniame direktorate.

Baltijos šalių derybos dėl jūros sienų vyksta sėkmingiau

Ryga, kovo 21 d. (AGEP) — Baltijos šalių derybos dėl jūros sienų nustatymo vyksta sėkmingiau, trečiadienį Rygoje spaudos konferencijoje pareiškė Baltijos Asamblėjos prezidentas nari. Lietuvos Seimo atstovas, Asamblėjos prezidento pirminkas Egidijus Bičkauskas pasakė, kad pasikeitus Latvijos delegacijai ir vėl pradėjus derybas „nuo nulio“, jose atsirado savitarpio supratimas. Estijos atstovas Baltijos Asamblėjoje Tomas Alatalas mano, kad „praktinis derybų patyri-

mas vertia atsisakyti vienašališkų sprendimų nustatant jūros sienas“.

Dažnai neteisingi sprendimai pasienio klausimais priimami dėl tarpusavio informacijos stokos. Jis mano, kad Estijos ir Latvijos derybos vyksta sėkmingiau, pasikeitus abiejų delegacijų vadovams.

Baltijos Asamblėjos prezidentas trečiadienį susirinko Rygoje, kad pasirengtų eilinei Asamblėjos sesijai. Baltijos Tarybos posėdžiui bei apsaustų būsimų Baltijos Asamblė-

Kovo 7 d., paskutinę oficialaus vizito Lietuvoje dieną, Flandrijos ministras prezidentas Luk van den Brand (kaire) ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys (dešinėje) pasirašė abiejų šalių bendradarbiavimo sutartį. Anot Flandrijos vadovo, jo vizito tikslas — „pasiekti konkretų bendradarbiavimo ekonomikos, švietimo, kultūros bei kitose srityse“. Viena pagrindinių bendradarbiavimo sričių — Klaipėdos uosto modernizavimas, susisiekimo su Antverpeno uostu plėtojimas. Anot jo, „Lietuva — tai jūrų vartai į rytinę Europos dalį, o Flandrijos uostai atveria kelią į Europos Sąjungą“.

Nuotr. A. Sabaliausko „Dienio“

Tarėsi Lietuvos ir Karaliaučiaus transporto pareigūnai

Vilnius, kovo 26 d. (AGEP) — Karaliaučiaus geležinkelio direktoriaus pavaduotojas Vitalij Luzko pareiškė, kad Lietuva siekia atnaujinti sovietmečiu galiojusią tvarką, kai tranzitu vykstantys Rusijos traukiniai stodavo visose Lietuvos stotėse.

Nenurodydamas tokios iniciatyvos autorių, Luzko korespondentui sakė, kad jo žinyba sutiktų su Lietuvos pasiūlymu su tam tikromis išlygomis. Dėl to derasi antradienį susitikę Lietuvos ir Karaliaučiaus transporto specialistai, sakė jis.

Antradienį Kybartuose susitiko Lietuvos susisiekimo ministerijos ir Karaliaučiaus srities transporto sistemos delegacijos, vadovaujamos ministro Jono Biržiškio ir Karaliaučiaus srities administratoriaus pavaduotojo Vladimir Prochoda. Tačiau jokių keleivinio Rusijos tranzito pokyčių Kybartuose nenumatyta aptarti, korespondentui pasakė susisiekimo ministerijos informacijos departamento direktorius Vaclovas Narbutas.

Karaliaučiaus iniciatyva sušaukta pasitarime svarstomi bendri klausimai, susiję su pervedimais oro transportu, keliais ir geležinkeliais. Apie tvarkos keitimą nieko nežino ir įmonės „Lietuvos geležinkeliai“ specialistai. Tranzito taisyklės nustatė ir jas keisti gali tik užsienio reikalų ministerija, sakė įmonės vyriausioji inžinierė Ona Jūrienė.

Tačiau užsienio reikalų ministerijoje BNS korespondentui pasakytą, kad dvejus metus galiojančių Rusijos tranzito per Lietuvą taisyklių tikrai neketinama keisti.

Užsienio reikalų ministerijos konsulinio departamento direktoriaus pavaduotojas Arūnas jos susitikimą su Šiaurės Taryba, kuris vyks Vilniuje balandžio 12-15 dienomis.

Žurauskas sakė, kad kai kurių maršrutų keleiviniai Rusijos traukiniai stoji ir keleivius priima vienintelėje geležinkelio stotyje — Vilniaus. Įvažiavimas į Karaliaučiaus sritį — bevizis, tačiau Vilniuje įlipančius keleivius patikrina muitinės ir pasienio pareigūnai.

Lietuva šiemet neišleis vertybinių popierių užsienyje biudžeto deficitui dengti

Vilnius, kovo 25 d. (AGEP) — Lietuva atsisakė ketinimų šiais metais išleisti vyriausybės vertybinių popierių užsienyje ir biudžeto deficitui padengti skolintis tiesiai iš užsienio bankų. Finansų ministerijos tarptautinio departamento direktoriaus pavaduotoja Rūta Skyrienė sakė, jog pirmąją tokią paskolą — apie 30-50 milijonų dolerių — tikimasi gauti balandžio mėnesį. Vėliau — maždaug už pusmečio — tikimasi dar vienos, greičiausiai didesnės paskolos.

Vyriausybė yra įgaliojusi vieną užsienio banką derėtis su kitais bankais dėl vadinamosios sindikuotos paskolos suteikimo Lietuvai. Šie bankai kol kas neskelbiami, tačiau tai ne tarptautinės finansų institucijos, iš kurių skolinamasi valstybės vardu, korespondentui sakė R. Skyrienė.

Finansų ministras Algimantas Krizinauskas neseniai teigė, jog skolinimosi sąlygos turėtų būti palankios Lietuvai. Jis minėjo 10%-12% metinių palūkanų.

R. Skyrienė sakė, kad vyriausybės vertybiniai popieriai užsienyje bus išleisti tik kitų metų pradžioje — po to, kai bus nustatytas šalies patikimumas skolintis.

Po rinkimų bus skelbiamas konkursas, per kurį pasirinkta

A. Brazauskas sugrįžo iš kelionių Pietų Amerikoje

Vilnius, kovo 25 d. (Elta) — Dešimt dienų (o su kelionėmis — 12 dienų) trukusius vizitus į Pietų Amerikos valstybes prezidentas Algirdas Brazauskas vertina kaip svarbiausius ir reikšmingiausius per tą laiką, kai 1993 m. vasario mėnesį buvo išrinktas Lietuvos prezidentu.

Tai jis pabrėžė pirmadienį spaudos konferencijoje. Algirdas Brazauskas ir jį lydėjusi delegacija nuo kovo 12 ki 24 dienos su oficialiais vizitais lankėsi Argentinoje, Urugvajuje ir Venesueloje bei su darbo vizitu — Brazilijoje.

Prezidentas sakė, kad jam buvo itin malonu susitikti su vietos lietuvių, kurių bendruomenės yra didesnės, negu išėmė iš kitų Europos šalių. Prezidento nuomone, atsiliepdami į išėmijos jauniausios kartos norus, keliadesimt ar net kelis

šimtus Pietų Amerikoje gyvenančių lietuvių mes tikrai galėtume priimti studijoms bei kalbos pratyboms, biudžetas nuo to nedaug tenukentėtų, pabrėžė jis.

A. Brazauskas taip pat sakė, kad vienas svarbiausių jo vizito tikslų buvo supažindinti Pietų Amerikos valstybių bei vyriausybės vadovus, verslininkus su Lietuva. Tai — pavyko. Pasirašytos reikšmingos ekonominio bei prekybinio bendradarbiavimo sutartys su Argentina ir Venesuela.

Lietuvos premjeras susitiko su Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininku

Vilnius, kovo 26 d. (AGEP) — Antradienį Lietuvos premjeras Mindaugas Stankevičius priėmė Lietuvoje viešintį Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT) vicepirmininką ryšiams su Lietuvos vyriausybe Vytautą Jokūbaitį. Premjeras informavo jį apie septyniosios vyriausybės darbo planus bei kryptis, Seimo patvirtintą jos programą.

Pasak vyriausybės atstovo spaudai, Mindaugas Stankevičius pasidalijo mintimis apie užsienio lietuvių vaidmenį Lietuvos politiniame ir ekonominiame gyvenime, populiarinant Lietuvą užsienyje bei pritraukiant į Lietuvą investicijas. JAV užsienio lietuvių atstovui buvo padėkota už svarbų Lietuvos lietuvių indėlį, atkuriant Lietuvos valstybę bei stiprinant jos tarptautines

A. Baskas išėjo iš socialdemokratų frakcijos

Vilnius, kovo 21 d. (AGEP) — Seimo narys Antanas Baskas nuo kovo 21 d. nebelaiko savęs socialdemokratų frakcijos nariu. Seimo plenariniame posėdyje pasakė Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas.

Antanas Baskas korespondentui savo išėjimą motyvavo tuo, kad jam „sudarė išpūdis, jog jis socialdemokratams netinkantis“. Kol kas šis Seimo narys ketina nepriklausyti jokiai frakcijai, tačiau tai priklausys, pasak jo, nuo to, ar „susiburs atitinkamų pažiūrų žmonių komanda“.

pozicijas.

Savo ruožtu Vytautas Jokūbaitis informavo vyriausybės vadovą apie Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdį, įvykusių kovo 16 d. Čikagoje bei supažindino su Tarybos veiklos kryptimis. Amerikos lietuvių planuoja ir toliau aktyviai remti Lietuvos politiką, kalbėdami iš JAV politikų pripažinti Lietuvos teisę į narystę NATO gynybos sąjungoje.

Amerikos Lietuvių Taryba buvo įkurta 1940 metais. Dabar šio organizacijos priklausio 13 užsienio lietuvių organizacijų. Vytautas Jokūbaitis daug metų buvo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIK) vicepirmininkas, už nuopelnus atkuriant Lietuvos nepriklausomybę apdovanotas Vyčio Kryžiaus 4-ojo laipsnio ordinu.

Šleževičiaus ir Landsbergio byla artėja prie pabaigos

Vilnius, kovo 25 d. (AGEP) — Antradienį Vilniaus 2-asis apylinkės teismas spres buvusiojo premjero Adolfo Šleževičiaus iškisinio Seimo opozicijos vadui Vytautui Landsbergiui likimą. Manoma, kad tai gali būti paskutinis posėdis pusantrų metų trukusiam bylinejimo procese, nes ekspremjeras A. Šleževičius neseniai įteikė teismui prašymą bylą nutraukti ir iškisinio atsisakė.

Todėl Lietuva neteko 70 milijonų dolerių pajamų per metus.

Labai dideliu Lietuvos pasiekimu J. Biržiškis laikė tai, kad per trejus paskutinius metus Klaipėdoje buvo pastatyti aštuoni nauji didesni nei 40,000 tonų talpos laivai. Be to, vien 1995 m. suremontuoti 172 laivai ir pastatyti septyni nauji laivų korpusai. „Niekada anksčiau tokių tempų Lietuvoje nebuvo“, teigė ministras.

Tokio kelių transporto augimo, koks pastebimas šalyje pastaraisiais metais, nebuvo tikėtasi, sakė Jonas Biržiškis. Verslo licencijas dabar turi 5,200 šalies vežėjų. Vien pernai per Lietuvos sieną komerciniais tikslais pervaziavo 2.5 milijonų automobilių. Leidimų važiuoti į užsienį skaičius išaugo nuo 20,000 1992 m. iki maždaug 280,000 šiemet.

Seimo opozicija pranešė, kad V. Landsbergis ketina dalyvauti 2 val. po pietų prasidedančiame teismo posėdyje. A. Šleževičius kreipėsi į teismą 1994 m. rudenį, kai V. Landsbergis per Lietuvos radiją transliuotoje spaudos konferencijoje kvietė pagalvoti: „Jei premjeras pasirašo perduoti Literatūrai Svetainę už 4,000 litų, tai kas gali paneigti galimybę, kad jis porą šimtų tūkstančių turi kišenėje už tai“.

Pernai vasario mėnesį Vilniaus 2-asis apylinkės teismas iš dalies patenkino A. Šleževičiaus iškisinių dėl „tikrovės neatitinkančių žinių paskaitimo ir moralinės žalos atlyginimo“ bei priteisė iš V. Landsbergio 6,000 litų. A. Šleževičius jam padarytą žalą buvo įvertinęs 10,000 litų.

Tokį apylinkės teismo sprendimą V. Landsbergio advokatai apskundė apygardos teismui, kuris jį paliko galioti nepakeičiant. Tuomet sprendimas kasacinę tvarką buvo apskustas Aukščiausiam Teismui, o pastarasis sugrąžino bylą į apylinkės teismą iš naujo svarstyti.

KALENDORIUS

Kovo 28 d.: Petras, Valerija, Gundelinda, Rikontas, Girmantė.

Kovo 29 d.: Kotryna, Bertoldas, Almantė, Kernius, Mantvydas. 1869 m. gimė kompozitorius Juozas Naujalis. 1922 m. pradėta Lietuvos žemės reforma.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

POLITINĖ PASKAITA

Kultūros centre, Southfield, MI, š.m. balandžio 21 d., sekmdienį, bus dr. Laimos Andrikienės paskaita. Ji yra viena iš „Tėvynės sąjungos“ (Lietuvos konservatorių) partijos steigėjų, Kovo 11-tosios nepriklausomybės atstatymo signatarė. Šiuo metu dr. Andrikienė gyvena studijas Georgetown universitete, Washington, D.C.

Ne paslaptis, kad reikalingi Lietuvoje nėra džiuginantys, o iš tos pelkės išbristi reikia naujo Seimo, kurio nariai dirbtų tautos ir valstybės, o ne savo kišenių labui. To ir tikimės iš „Tėvynės sąjungos“ ir kitų dešiniųjų partijų.

Malonu, kad dr. Andrikienė rado laiko Detroito telkinį aplankyti. Visuomenę kviečiame paskaiton atsilankyti. Bus proga pasidalinti mintimis mums opiais Lietuvos reikalais.

Rengėjai

TĖVYNĖS SĄJUNGOS SKYRIUS

Sekant Lietuvos šiuometinę politinę ir ekonominę eigą, nebūtų sunku nusiplauti rankas ir remti tik vargstančius gimines. (Be abejo, yra daug ir nevargstančių giminių, bet nepažįstu nei vieno čia, kuriam dėdė ar pusbrolis atsiųstų iš Lietuvos Kalėdoms amerikietiškos mėnesinės algos dovanėlę!). Tačiau gi mes amžini optimistai. Jei tokie nebūtumėm, seniai būtume ištirę šio krašto „tūpimo puode“, nei skonio jame nepakeitę. Mūsų optimizmas daug derlingesnis dirva šandien, negu buvo 1951-ais ar '81-ais metais, nes dabar žymiai geresnės galimybės Lietuvos ateitį pakeisti. Tik reikia per ateinančius Seimo rinkimus paleisti „užsitarauton pensijon“ neo-bolševikus Seimo narius, gal be „mercedės“ priedo, ir išrinkti kompetentingus, sąžiningus, patriotiškus atstovus, kurie mūsų tautos ir valstybės reikalus pirmoje eilėje statytų ir tik tiems reikalams visą savo energiją skirtų.

Matydami būtiną reikalą paremti Lietuvos valdžios pasikeitimą, keletas Detroito telkinio optimistų įsteigė „Tėvynės sąjungos“ (Lietuvos Konservatorių) skyrių. Tai Landsbergio, Vagnoriaus, Andrikienės ir kitų sąjūdiečių įsteigta partija, kurios programa sutampa su daugelio mūsų galvosenos.

Kviečiame pritarančius tapti Tėvynės sąjungos nariais. Susidomėjusius prašomi kreiptis į Stasę Smalinskienę, tel. 313-522-3849.

N.U.

PROGA ĮSIGYTI VELYKINIŲ KEPSNIŲ

Verbų sekmadienį, kovo 31 d., Dievo Apvaizdos parapijos kavinėje vyks velykinių kepsnių pardavimas. Rengia Lietuvos Dukterys.

Šv. Antano parapijos patalpose kovo 31 d. vyks priešvėlykinis kepsnių, namuose gamintų sūrių pardavimas ir Velykų stalo patiekalų laimėjimai. Rengėjos, Šv. Antano parapijos moterys, kviečia visus atsilankyti.

KUN. VAIČIŪNAS SUSIPAŽINO SU DETROITU IR APYLINKĖMIS

Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto dekanas prof. kun. Vytautas Vaičiūnas pravedė rekolekcijas Šv. Antano

ir Dievo Apvaizdos parapijų bažnyčiose. Aplankė Dainavos jaunimo stovyklą, Manchester, Michigan, ir „Švyturio“ jūros šaulių stovyklą „Pilenai“. Kovo 22 dieną lankėsi Detroito Sacred Heart kunigų seminarijoje, kur koncertavo šv. Mišias kartu su seminarijos rektorium prelatu Vigneru ir kun. Dan Trapp. Susipažino su seminarijos mokymo sistema. Detroito kunigų seminarijoje šiuo metu mokosi keli klierikai iš buvusių komunistinių kraštų. Kuniga Vaičiūną lydėjo Šv. Antano parapijos tarybos pirm. Algis Zaprackas.

A.A. PETRAS PUTRIUS

Kovo 11 d., po gedulingų šv. Mišių Dievo A. vaizdos parapijos bažnyčioje, Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidotas verslininkas, a.a. Petras Putrius, 86 m. amžiaus, kovo 9 d. miręs St. Mary's ligoninėje, Livonia, Michigan. Paliko liūdimi žmona Jadvyga, dukra Irena ir žentas Donatas Lišauskas, dukra Regina ir žentas Bill Knudstrup, sesuo Paulina Donelienė Australijoje, sesuo Stasė Venckuvienė Lietuvoje, svaiviai Pijus Lapiškas Toronto ir Ferdinandas Liktorius Ft. Lauderdale, Floridoje ir kiti giminės. A.a. Petras Putrius buvo ilgametis „Lietuvių vaizbos buto“ – Lithuanian Chamber of Commerce, Lietuvių Bendruomenės ir BALFO 76-to skyriaus narys. Lietuvių radijo valandėlių rėmėjas ir sponsorius. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaprackienė.

MIRĖ ČESLOVAS ANUŽIS

„Baltijos“ skautų tunto buvęs turtininkas Česlovas Anužis, sunkios ligos nukamuotas, š.m. kovo 26 d. mirė savo namuose. Bus laidojamas kovo 30 d. Detroito lietuvių, ypač skautai, ir liūdi ir nuosirdžiai užjaucia ne tikties paliečius jo šeimos narius ir artimuosius.

GRAND RAPIDS, MI LB APYLINKĖS VALDYBOS POSĖDIS

Kovo 21 dieną susirinkusi JAV LB Grand Rapids apylinkės valdyba išklaušė pirmininkės Gražinos Kamantienės ir išdinko Juozo Luko pranešimus apie vasario 25 dieną gerai pavykusį Nepriklausomybės švenčių minėjimą ir koncertą. Susilaukta daug gražių atsiliepimų apie Dariaus Polikaitio vadovaujamą „Dainavos“ kamerinio choro koncertą minėjimo metu. Buvo gauti padėkos laiški iš tolimiesniuose miesteliuose gyvenančių lietuvių, kuriems tokie kultūringi minėjimai labai patinka.

Apmokėjus minėjimo išlaidas, visos aukos pagal aukotojų ir valdybos nurodymus buvo perduotos įvairioms organizacijoms, spaudai, X Lietuvių tautinių šokių šventei ir LB Krašto valdybai. Ir šiais metais dosnūs Grand Rapids lietuviai parėmė daug gerų tikslų.

Posėdyje aptarti visi einamieji reikalai, būsimieji susirinkimai, siuntiniai Utenos seneliams ir vaikams, birželio trėmimų paminėjimas ir susipažinta su gautais laiškais.

LB APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių tremtinių bendruomenė Grand Rapids mieste buvo įsteigta 1949 metais, kada čia atvyko po Antrojo pasaulinio karo pirmieji lietuviai iš Vokietijos stovyklų ir dar

LB Detroito apygardos valdybos š.m. vasario 25 d. surengtos politinės dalyvė. Iš k. l. eil. – dr. Romualdas Kriaučiūnas, Dalia Puškorienė, pagrindinis kalbėtojas, Lietuvos Seimo narys Romualdas Ozolas ir rašytojas Jurgis Jankus.

Nuotr. J. Urbono

„LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ“ RADIO PROGRAMOSE

Kovo 19 dienos „Lietuviškų melodijų“ radijo laidoje, kurią paruošė Edvardas Skiotys, buvo paminėta buvusio Baltų universiteto Hamburg 50 metų sukaktis. Gavėnijos tema šioje radijo laidoje kalbėjo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Kovo 23 dienos laidoje kalbėjo Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Valdas Valdemaras ir Vytauto Didžiojo Teologijos fakulteto dekanas prof. dr. kun. Vytautas Vaičiūnas, kuris klausytojus supažindino su minimo fakulteto veikla. Pasidalino įspūdžiais iš savo viešnagės Detroito. Iš Detroito prof. dr. kun. Vaičiūnas vyks į Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapiją.

Im

nebuvo įsisteigusi JAV LB. Pirminis apylinkės pirmininkas buvo Pranas Turūta, vėliau K. Seniūnas, abu mirė. Šiais metais jau 47-tasis LB apylinkės metinis susirinkimas įvyks balandžio 28 dieną, sekmadienį, 9:30 val. ryte, tuoj po lietuviškų Mišių, Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklose knygne, 1433 Hamilton Ave. NW, Grand Rapids. Darbotvarkė bus apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, kontrolės komisijos ir pusės valdybos narių rinkimai, diskusijos visokiais šios apylinkės reikalais ir kiti klausimai. Visiems apylinkės nariams bus išsiųstas apylinkės valdybos biuletenis ir kvietimas į susirinkimą. Kaip ir visuomet, valdyba tikisi gausaus visų dalyvavimo.

PAGRAŽINTA BAŽNYČIA

Per praėjusias kelias savaites lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas kun. Dennis Morrow per parapijos biuletenį ir per savo pamokslus dėkojo ir džiaugėsi, kad geri parapijiečiai Vytautas Jonaitis ir Adolfas Skrebutėnas savanoriškai dirbo, tvarkė ir dekoravo bažnyčios vidų. Už tai ji dabar daug gražiau atrodo. Ši parapija buvo įsteigta 1904 metais, kada Grand Rapids mieste bei apylinkėse gyveno ir dirbo daug lietuvių, atvykusių ir čia įsikūrusių prieš daugiau kaip šimtą metų.

VYTAUTO KAREIVIAI GYVUOJA

Sekmdienį, kovo 24 dieną, per lietuviškas Mišias Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje buvo susirinkę Vytauto kareivių draugijos nariai pasimelsti, o vėliau turėjo bendrus pusryčius ir susirinkimą savo namuose šalia bažnyčios. Ši draugija buvo įsteigta 1910-tais metais po to, kai tų metų liepos 10 dieną Šv. Petro ir Povilo ir Šv. Jurgio draugijos suvienijė Tannenbergo (Žalgirio) mūšio 500 metų minėjimą bei parą Grand Rapids mieste. Jame 45 lietuviai jojo ant arklių apsirengę siuveno V. Gyljo pasiūtomis uniformomis ir apsiginklavę su Čikagos lietuvių pagamintais senoviais ginklais. Praėjus mėnesiui jie tautų pasirodyme laimėjo

antrą vietą. Vėliau 1913 metais nusipirko namus su svetaine, kuri visą laiką buvo labai populiari ir kuri šiandien veikia. Tie namai visą laiką vadinami kareivinėmis. Prieš keturiasdešimt metų ši draugija buvo didžiausia ir turtingiausia iš daugelio tada veikusių lietuviškų organizacijų. Jos nariai – Vytauto kareiviai – gyvuoja ir dabar.

GRAND RAPIDS LIETUVIŲ ISTORIJA

Ankstesnės emigracijos lietuvis Edward Gillis jau baigia spaudai ruošti anglų kalba istoriją apie Grand Rapids lietuvių. Jis yra surinkęs labai įdomias žinias apie pirmuosius lietuvių, atvykusius į Grand Rapids praėjusiam šimtmetyje, vėliau apie jų organizacijas praėjusio šimtmečio pabaigoje ir šio pradžioje, apie jų vargus, darbus ir laimėjimus. Tikimasi, kad jo paruošta istorija pasirodys dar šiais metais. Knygos ištraukas jis dažnai paskaito per Grand Rapids „Lietuvių ainių“ radijo programas.

SVEIKATA GRĮŽTA PAVASARĮ

Šią žiemą buvo ne tik daug sniego ir labai šalta, bet ir daugelis lietuvių sirgo slogomis, gripais ir kitomis ligomis. Nebuvo patogu visus spaudoje garsinti, bet vieni kitus telefonais guodė ir per radiją sveikatos linkėjo. Trys iš aktyviųjų lietuvių tarpo turėjo sunkesnes operacijas, kurios gerų amerikiečių ligoninių ir daktarų bei medicinos pažangos dėka labai sėkmingai pavyko ir dabar jie vėl su visais ateinančių pavasariu džiaugiasi. Tai Stasys Astras, Sofija Lastienė ir Onutė Trešienė.

VELYKŲ MARGUČIŲ DEMONSTRAVIMAS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiais metais į Balzeko Lietuvių kultūros muziejų Čikagoje iš Grand Rapids važiuoja tautodailės menininkė Ursulė Astrienė ten demonstruoti margučių marginimą skutinėjimo būdu. Ji su savimi vežasi daugiau kaip šimtą jos kruopščiai išdailintų margučių. Jos gyvenamieji namai yra tikras lietuvių tautodailės muziejus, kur kabo jos įdomūs iš šiaudinių sukurti paveikslai, šimtai originalių kalėdinių papuošalų iš šiaudinių, visokias margučių, daug juostų, staltiesių, stovi originalūs lietuviškas naminis verpimo ratelis ir visuose kambariuose pilna tautodailės darbų.

VEIKLIOS MOTERYS

Lietuvių katalikų moterų sąjungos 42-ji kuopa Grand Rapids veikia jau nuo 1927 metų. Jai dabar pirmininkauja Sofija Lastienė. Kuopa kas mėnesį turi savo susirinkimus sekmdieniais po lietuviškų Mišių, dažnai remia Šv. Petro ir Povilo parapiją, siunčia siuntinius į Lietuvą, rūpinasi ligoniais, aukoja lietuviškiems reikalams. Kovo 30 ir 31 dienomis po kiekvienų Mišių Šv. Petro ir Povilo parapijos knygne jos pardavi-

nės jų pagamintas „ausiukes“, kad vėl uždirbtų pinigų labai reikalingai labdarai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Atlanta Import and Export sunkvežimis kas mėnesį atvažiuoja paimti siuntinių į Lietuvą. Jis bus Grand Rapids mieste šeštadieniais, kovo 23 ir balandžio 27 dienomis nuo 5 iki 6 val. po pietų prie Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos.

Vyt. K.

DAYTONA BEACH, FL

LAUKIAME ST. PETERSBURGO „KVARTETO“

Mūsų gražiam lietuvių telkiniu nepamirštama ir kultūrinė veikla. Primate menininkus, kurių atvykstančius iš kitur, net iš Lietuvos, dvasinės atgaivos nuolatos teikia choras „Sietynas“, vadovaujamas nepavargstančio muz. Antano Skridulio. Visuomet laukiami meniniai vienetai ir iš kaimyninių lietuvių telkinių. Pavasarį Lietuvių klubo valdyba pakvietė St. Petersburg, FL, moterų „Kvartetą“, koncertui š.m. balandžio 14 d., per Atvelykį, tuoj po lietuviams skirtų pamaldų Ormond Beach Prince of Peace parapijos salėje. Daytona Beach ir apylinkių lietuviai turės progą artčiau susipažinti su „Kvartetu“ ir pasigėrėti jo gražia menine programa.

„Kvartetą“ St. Petersburg įsikūrė 1992 m. rugsėjo mėn., režisierės ir aktorės Dalilos Mackialienės ir muziko Aloyzo Jurgučio pastangomis. Šiuo metu „Kvartete“ dainuoja Aldona Baukienė, Dalila Mackialienė, Stella Cipienė ir Alvinas Kerbelienė. Vadovas – muzikas Aloyzas Jurgutis.

St. Petersburg veikia choras, vyrų oktetas ir moterų dainos vienetas. Šie meniniai vienetai reikiąsi daugiausia žiemos metu, o pavasario sulaukus, dalis žmonių išvyksta atgal į šiaurę ir sugrįžta vėlyvą rudenį. Tad tame tarpe jaučiamas stygius programų atlikėjų, o veikla čia vyksta ištisus metus. Ruošiamas Motinos dienos, Birželio įvykių,

Vasario 16 gimnazija savo mokyklos vardo dieną, š.m. vasario 16 d., ruošė poezijos konkursą. Deklamuoja devintokas Gediminas Tučtas.

Nuotr. Marytės Šmitienės

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4645 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pakto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuodžiūra. Nesunaudoję straipsnių nesugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Kalantos, Rugsėjo 8 – Tautos šventės minėjimai bei mažesnės programos, reikalingos ir kitomis progomis ruošiant įvairius renginius.

Todėl energingoji Dalila Mackialienė, gebanti parašyti dainoms, vaidinimams tekstus, pati puiki kūrybos interpretatorė, pasitarusi su muz. Aloyzu Jurgučiu ir įsteigė gražią programą atliekanti „Kvartetą“.

„Kvartetą“ savo ketverių metų veikloje atliko arti dvidešimt meninių programų įvairiose renginiuose. Repertuare turi beveik 40 gražių lietuviškų dainų. Surodė ir du koncertus, kurių pagrindą sudarė poezija ir komiškos apraiškos. Atlikdamos programas kitų organizacijų labdariniuose ar šalpos reikalams renginiuose, savo honorarą aukoja minėtiems tikslams.

„Kvartetą“ trumpas programos atlieka ir Velykų pietų, Padėkos dienos, Liepos ketvirtosios pikniko metu. Taip pat Lietuvos Dukterų draugijos meti-

niame renginyje, Lietuvių Bendruomenės metiniam renginyje, šaulių kuopos paminklo statymo vėjais Lietuvoje renginyje, šiaurietiški atsisveikinimo ir jų sutikimo pokyliuose ir kituose renginiuose. „Kvartetą“ kiekvienai progai parenka joms tinkamas programą, įpindamas vaidybos, humoro gyvenimo aktualius.

„Kvartetą“, kaip teigia jo siela rež. akt. Dalila Mackialienė, jau turėjo daugiau negu 250 repetičių. „Kvartetą“ dalyvės aukoja poilį, laiką, lėšas, už tai net padėkos žodžio spaudoje iki šiol nesulaukusios.

Daytona Beach, FL, telkinio lietuviai labai laukia viešnių iš St. Petersburg moterų „Kvartetą“ ir jo įvairia programą gerėsimes, š.m. balandžio 14 d. Prince Of Peace parapijos salėje, tuojau po lietuviškų pamaldų.

Tad, mielos viešnios, iki pasimatymo koncerte!

Jurgis Janušaitis

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Prim. 3 v. p. p. 7 v. v. antr. 12:30-3 v. p. p.

trečd. uždarai, ketv. 1-3 v. p. p.

penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

6122 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-0990 arba (312) 460-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR

ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St. Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-5101

Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 682-4199

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 86th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v. v.

Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern-unio

diplomui, lietuviams sutarkys dantis už

priemamą kainą. Pacientai priimami

absolučiai punktualiai. Susitarimai

(kalbėti angliskai) tel. 708-422-0200

SURRENDER LAL, MD

Specialybė – Vidaus ligos

7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652

Tel. 312-434-2122

Holy Cross Physician Center

6064 S. Archer, Chicago, IL 60638

Tel. 312-884-4188

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3390

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

LINAS A. SIORYS, M.D.

Optikologas/Akių Chirugas

5630 S. Midland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

708-436-6822

4149 W. 63rd St.

312-738-7700

Cardiac Diagnostic, Ltd.

6122 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS

CHIRURGIJA

1185 Dundas Ave., Elgin, IL 60120

Tel. (708) 742-0288

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

3906 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4888

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

CHIRURGIJA IR GYDYMAS

6122 S. Kedzie

Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. 312-778-2880

Namų tel. 708-448-5548

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai

„DAUG RANKŲ DIDŽIA NAŠTĄ PAKELIA“

JUOZAS MASILIONIS

Kadangi ir sausio, ir vasario, ir kovo mėnesiais šventėmė reikšmingas Lietuvai dienas, o dar tebesame pusiaugavėnyje, rekolekcijų ir sąžinės „perkartinėjimo“ metu, pasvarstykime visiems gerai žinomo priežodžio „Daug rankų didžią našta pakelia“ tiesą ir pažiūrėkime į save, ar mes ne tą būryje, kurie išsiskukina: „Apsėis ir be manęs“.

Kiekvienas iš mūsų, kurie esame kilę iš kaimo, prisimename, kiek daug skubių darbų būdavo atliekami talkomis: ir šienapjūtėje, ir rugiapjūtėje, ir kuliant, visur, kur reikėjo kaimynui pagalbos. Talkos reikšmė gražiai apibūdino poetas Adomas Jakštas: Vienas žodis — ne šneka, / Vienas vyras — ne talka. / Kur du stov, visados / Daug daugiau padarys“...

Dėl stiprumo, dėl daugiau rankų kuriasi ir klubai klubeliai, draugijos draugijėlės, sąjungos, partijos. Kiekviena iš jų turi savo tikslus: nuo paprasto pabėgimo, tam tikrų tikslų siekimo ligi krašto valdymo. Nekalbėsiu apie didelės draugijos, institutus, tyrimo centrus, o apie paprastus klubus, kurių čia, Amerikoje, yra nemažai. Kai kurie iš jų turi pagrindinę savo miesto pavadinimą: Uptytės, Panevėžiečių, Joniškėčių, Tauragės klubai, Šakiečių, Suvalkiečių, Dzūkų draugijos. Kai kas iš jų pasiūlo, tik ne tie, kurie supranta, kad vienybėje galybė, nenori likti vienas nesukuklinasi, kad „apsėis ir be manęs“.

Tos nedidelės draugijos ir klubai turi ir nedidelius tikslus: susitikti su savo kilmės apylinkės žmonėmis, pabendrauti, pasišnektti. Bet ar visi, kilę iš Panevėžio ir apskrities priklausantys panevėžiečiams, ar visi joniškiečiams, tauragiečiams, ar visi šakiečiams priklauso šakiečiams, ar visi dzūkai dzūkams? Ne visi. Vieni, kad niekas neprikalbins, kiti nenori jokios drauginės veiklos pripažinti. Tai jų valia, čia demokratija.

O vis dėlto tie klubai klubeliai daug yra padarę ir išliekančios vertės dalykų. Štai Panevėžiečių klubas (atsiprašau, kad ji dažniau minėsiu: jis man geriausiai žinomas) jau 1963 m. paruošė ir išleido „Panevėžio“ monografiją. Kiek čia buvo darbo, būnant toli nuo savo krašto, nuo šaltinių. O darbas išliekančios vertės, dabar jo ieškoma kiekvienos Panevėžio bibliotekos, mokyklos ar atskirų čia atvažiujančių asmenų. Kad ji vertinama, rodo ir pernai rudenį išleista Vytauto Baliūno knyga „Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazija“: ji cituojama labai

daug kartų. Be abejo, šio pavyzdžio paveikti apie savuosius miestus ir apylinkes išleido ir kiti ir padovanojo Lietuvai. Štai tos monografijos: Linkuva, Kraziai, Mūsų Jurbarkas, Alytus. Ir vis tai daugelio rankų ir protų darbo vaisiai.

Draugijos, sambūriai, klubai kasmet rengdavo pokylius, gegužines. Jų tikslas, be abejo, sutelkti veiklai lėšų. Daug darbo buvo atliekama talkos būdu, daug rankų prisidėdavo darbu, kad tik liktų daugiau pelno. Ne visi lygiai elgėsi su pelnu: vieni didesnę dalį krovė į banką „nežinomi ateitai“, bet daugumas rėmė remtiną lietuvišką veiklą, lietuviškas institucijas: lietuviškas mokyklas, lietuviškas radijo programas, lietuviškus laikraščius, Lietuvių fondą, Draugo fondą. Ne taip jau didelėmis sumomis, bet rėmė. Kiekviena draugija žinojo, kad daug rankų didžią našta pakelia, kad lašas po lašo ir akmenį pratašo. Reta draugija sakė, kad apseis ir be manęs.

Štai dabar ir prasideda mano žadėtas kiekvieno lietuvių sąžinės patikrinimas: kiek tu, miešas lietuvi, kokios nors draugijos ar klubo narys ar narys, asmeniškai minėtiems lietuviškiems dalykams aukojai? Dar ir dabar Čikagoje veikia kelios radijo stotys. Jų klausai? O kodėl niekad ne vienai kelių dolerių nepaaukoji?

Amerikoje veikia daugiau kaip 50, beveik apie 20 lietuviškosios mokyklų. Jos šiaip ar taip palaiko lietuvių. Ar esi kada nors kokiame mokyklai ar švietimo tarybos vajams kiek aukojęs?

Dar eina keletas lietuviškų laikraščių. Ar prenumeruoti bent vieną kitą, ar prenumeruodamas ar šiaip kokia proga pridedai auką?

„Draugas“, vienintelis belikęs lietuviškas dienraštis užsienyje, kuris bent Čikagoje gaunamas reguliariai, prieš porą metų pradžioje šauktis pagalbos. Buvo įsteigtas „Draugui“ remti fondas su 200 dol. narystės įnašu. „Draugas“ prašo, kad kiekvienas skaitytojas įstotų nariu, ir tada fondo tikslas būtų pasiektas. Vienas trečdalis skaitytojų šauksmą išgirdo, kiti du trečdaliai tebėra tam šauksmui kurti ir sako: „Apsėis ir be manęs“. O jei „Draugas“ nustojo eiti, jie pirmieji ašarų upelius paleistų.

Jaunimo centras dar ir dabar, po beveik 40 m. veiklos, tebėra čikagiečių prieglauda. Jį per metus dar aplanko keli ar keliolika tūkstančių lietuvių. O kiek jis turi narių, susimokėjusių 20

Jau artinasi kovo 31 d. iki kurios turi būti surinkta 50,000 dol., kad Baltų studijų programa University of Washington, Seattle mieste būtų realybė. Kviečiame pasiskaityti žemiau spausdinamą straipsnėlį ir jį atkreipti atitinkamą dėmesį. Nuotraukos (iš kairės) — James Bray, prof. Daniel Waugh, University of Washington, Seattle, Baltų studijų programos iniciatorius ir Ina Bertulytė Bray, aukų rinkimo komiteto narė.

DAR APIE BALTISTIKOS STUDIJAS SEATTLE MIESTE

„Drauge“ ir kitoje mūsų spaudoje jau rašyta apie Baltistikos studijų Washingtono universitete Seattle mieste svarbą. Apie tai „Drauge“ rašė ir kiti asmenys, o vienas iš geriausiųjų straipsnių šiame dienraštyje buvo „Draugo“ vyr. redaktorės Danutės Bindokienės vedamasis. Nežinia ar prie jo būtų galima daugiau pridėti, aiškinant — kaip svarbu yra turėti Baltistikos studijas šiame reikšmingame JAV universitete.

Šioje vietoje norisi kalbėti ne tiek apie studijų svarbą ar reikšmę, bet apie... pinigų. Iš tiesų, net ir geriausi sumanymai, aiškiai žodžiais bei tauriausios pastangos dažnai neapsieina be pinigų — be jų nėra vietos negalima pajudėti.

Kaip žinome, norint, kad šis projektas neįlūgtų, iki kovo 31 d. reikia įmokėti 50,000 dolerių. Žinoma, veliau dar prireiks daugiau. Iki šio dienos (šis rašomas rašau kovo 22 d.) dar buvo surinkta tik 40,000 dol.

Ir vėl iš Seattle miesto skam-

reikalai ne gerėja, o prastėja. O visi — ir gimines, ir kiti prisiekinėja, kad jie už LDDP nebalsavo. Tai kas gi balsavo?

Balsuokime mes per tuos Lietuvos piliečius, giminės ar ne, kuriuos remiame pinigais, siuntiniais, automobiliais, traktoriais. Kiekvienam tokiam šelpiamajam parašykime: „Jei ir vėl į Seimą išrinksite buvusius komunistus, nebelaikite iš manęs paramos“. Jei mokesime parašyti laiškus Lietuvos reikalais JAV prezidentui, senatoriams, Kongreso atstovams, kodėl neparašyti saviesiems? Argi mums nerūpi Lietuvos ateitis? Visi. Neapsėis čia be tavęs! Jei visi laikytųsi nuomonės, kad apseis be jo, nebūtų įmanomas

joks didesnis darbas. Gana išsisukinėti!

Ir pabaigai noriu grįžti prie rankų. Tikrų rankų, susikibusių nuo Vilniaus per Rygą iki Talino. Trijų tautų rankas reikėjo suorganizuoti, kad neliktų tuščio tarpo. Atėjus nustatytai valandai, rankos susikibo, o iš visų lūpų prasiveržė šauksmas: „Lietuva, Latvija, Estija! Su bangavo sukibusios rankos, su svyravo Sovietinė imperija ir pradžioje grūti. Daug rankų didelį darbą atliko. Ar tokiu momentu norėtum paduoti kitiems savo rankas, ar likti tik stebėtoju ir sakyti: „Apsėis be manęs“. Ypatingai, jei matytum, kad grandinė užpildyta tik dviem rankų tetrūksta...

informacija, kad jo vizito metu Lenkijos pareigūnai pateikė visą sąrašą reikalavimų, kuriuos reikės spręsti, patenkinant Lietuvai gyvenančių lenkų interesus.

— O ar jūs neatvežėte į Varšuvą mūsų problemų sąrašo? — išsiveržė iš lietuvių krūtinų.

Prezidentas prisipažino: neatsivežė, blogai padarė, kad neatsivežė...

O gal niekas iš Lenkijos lietuvių niekada nieko ir nepageidavo? Viena iš susitikimų su prezidentu Lietuvoje Lenkijos lietuviai viską išsėkė, kas slėgia jų pečius, kas jiems trukdo ginti savo teises. Tąsą viską, rodos, rašėsi pats prezidentas, jo patarėjų būrys. Deja, matyt, dėl akių. O gal Lietuvos prezidentui apskritai nerūpi Seinijos lietuviai?

Galima įtarti, kad taip ir yra. O jau žemesnio rango Lietuvos valstybės pareigūnams, ypač Užsienio reikalų ministerijos darbuotojams (tai paaiškėjo ir A. Brazausko vizito į Lenkiją metu) Lenkijoje atsiderusių lietuviškų kaimų ir apskritai Lenkijos lietuvių reikalai nei galvoj, nei... Todėl vieniems vieniems ir tenka gintis nuo baisaus lenkiškojo šovinizmo. O Lenkijos pareigūnai (kokia vyriausybė ir koks prezidentas bebūtų) cinškai spjauna į lietuvių elementarius reikalavimus ir į daugelį susitarimų su Lietuva. Kaip nespaus, jeigu patys Lietuvos valdovai mažai kreipia dėmesio į savo valstybės dalį, ginklų atplėštą nuo lietuvių.

Vieni vienužiai grumiasi su likimu, valdžiomis Seinų krašto lietuviai. Duok, Dieve, jiems stiprybės neprarasti vilties.

Danutė Bindokienė

Miestų problemos

Miestas visais laikais turėjo ypatingą, beveik magišką, trauką žmogui, gyvenančiam provincijoje. Juk mieste buvo galima rasti visko, galbūt ir „gubės pieno“; jame telkėsi mokslo, meno ir kultūrinės vertybės, vyriausybės bei savivaldybės įstaigos, parduotuvės ir tiek daug neregetų įvairenybių, kad, grįžęs iš miesto, kaimietis galėdavo išstis vakarus saviesiems pasakoti apie matytus „dyvus“, naujas patirtis. Ne viskas mieste jau buvo taip gražu ir šviesu, nes didelėje žmonių spūstyje pasitaikydavo ir sukčių, ir vagių, ir visokių nelaimių, bet galbūt ir tie pavojai masinai naujovė. Kelionė į miestą dvelkė tikro nuotykiu pažadu, o daugelio jaunų žmonių svajonė buvo apsigyventi mieste, kur ir darbų, ir galimybių daug daugiau įmanoma at-
rasti.

Tačiau su užsienio prekėmis bei svečiais į miestus patekdavo ir svetimos įtakos — mados, idėjos, kalba, kultūra. Kadangi žmonėms, kas „kitoniška“, vis atrodė kažkaip priimtinau negu sava, miestų gyventojai daug greičiau prarasdavo savo tautinę tapatybę, tradicijas, papročius, net kalbą pakeisdami svetimomis. Neturėjo imuniteto prieš svetimųjų įtaką mieste ir lietuviai, todėl esame prarę tvirtinti, kad lietuviškumą amžiu skiltyje išsaugojo mūsų kaimas, kuriuo tauta rėmėsi ieškodama ne tik kūnui maisto, bet ir sveiko dvasinio peno.

Bolševikų okupacijos dešimtmėčiai Lietuvos kaimą neatpažįtamai pakeitė. Išdraskius ūkius, įkūrus kolchozus ir išskilaukymą jos balso ir dar šiandien siūskime čekius jos adresu: Ina Bray, 3883 45th Ave, NE Seattle, WA 98105 arba skambinkim telefonu (206) 523-1620.

E. Šulaitis

Liutva nėra vienintelė, kurioje pasireiškia greitas miestų augimas. Tai visuotinis reiškinys kone kiekviename mūsų planeto krašte. Pagal Jungtinių Tautų organizacijos apskaičiavimus, per ateinančius 10 metų pirmą kartą žmonijos istorijoje miestuose bus susitelkę daugiau žmonių, negu gyvens kaimuose. Jeigu tas spėjimas pasitvirtintų, vien dešimt didžiausių pasaulio miestų gyventojų skaičius siektų apie 163 mln. — tiek, kiek maždaug dabar gyvena dvidešimt šešios mažesnės valstybės. 2000-aisiais metais miestuose jau gyvens 3 milijardai žmonių — kone trys ketvirtadai jų besivystančiuose kraštuose, kur sparčiausiai auga didmiesčiai ir jų problemos.

Šių metų birželio mėnesį Istambule (Turkijoje) Jungtinės Tautos ruošia antrą pasaulinio masto konferenciją, pavadintą „Habitat II“, kurios paskirtis — nagrinėti didžiųjų miestų plėtrą ir rūpestius, susijusius su nesibaigiančia žmonių iplauka į labai ribotų galimybių ir išteklių žemės plotą. Dar niekuomet kaimų gyventojai taip nesiveržė į miestus, kaip pastaruosiu dešimtmečiu. Šis reiškinys ypač žymus neturtingose, besivystančiose valstybėse, kurių gyventojai, ieškodami bet kokios išeities iš baisaus skurdo, plūsta į didžiuosius miestus, nuolat pildydami benamių, bedarbių gretas. Miestai neįstengia patenkinti vis didėjančių vandens, kanalizacijos, šukšlių surinkimo, butų, medicinos patarnavimų ir kitos būtinos rūpybos reikalavimų — atvykėliai statosi lūšnas, miega gatvėse, trukdo eismai, jau nekalbant apie visokios taršos ir nusikalstamųjų gausą. Nepaisant visų vargų, žmonės vis tiek tiki, kad gyvenimas mieste yra geresnis negu provincijoje.

Pastaraisiais metais Azijoje ir Pietų Amerikoje ši žmonių masė, plaukianti į miestus, pradeda šiek tiek sulėtėti, bet Afrikoje gyvybės potvynis dar tebealma visu stiprumu. Negana to, apie 60 proc. miesto gyventojų gausėjimo priklauso ir nuo didelio gimstamumo.

Tad kurie miestai pasaulyje šiuo metu yra didžiausi? (Žinoma, į jų skaičių neįeina nei Vilnius, nei mūsų „antroji sostinė“ Čikaga.) Tik du Amerikos didmiesčiai patenka į dešimt didžiųjų sąrašą: New Yorkas su 16,3 mln. gyventojų, užimantis antrąją vietą po Tokijo — 26,5 mln. gyv., o Los Angeles su 12,2 mln. — septintą vietą. Trečioji vieta tenka Brazilijos Sao Paulo — 16,1 mln.; ketvirtoji — Mexico City — 15,5 mln.; po to — Shanghai — 14,7 mln., Bombay — 14,5 mln., Beijing — 12 mln., Calcutta — 11,5 mln., Seoul — 11,5 mln., Jakarta — 11 mln. ir Buenos Aires — 10,9 mln. gyventojų.

Pagal Pasaulio banko spėjimus, miestuose besivystantis vargas ir nevilintis dvidešimt pirmajame šimtmetyje bus pats svarbiausias ir pavojingiausias politinis bei ekonominis veiksnys. Laikas jau dabar planuoti, kaip būtų galima neabejotinai pavojaus sumažinti ir tokiu žaibišku tempu augančių miestų daugybes problemas išspręsti. Tik vargiai sprendimai bus rasti konferencijų posėdžiuose, kuriuose, kaip praeitis ne kartą parodė, daug kalbų — po to mažai darbų...

Šviesuoliai

Kas neleidžia užgesti Seinų krašte lietuvių? Šviesuoliai, kurie gimė ir augo šiame krašte, kuriuos išugdė lietuviškos motinos lėpomis, dainomis. Ir pati lietuviška gamta į jų sielas įrašė meilę Lietuvai.

Suvalkijos kraštas — Lietuvos lašelis. Visada mylėsiu Teviškėles šalis.

Tai Alicijos Sitarskienės eilėraščių eilutės, kuriomis aiškiai pasakoma, kad Seinų lietuviai — Lietuvos vaikai. Su „Aušros“ redaktore Alicija Sitarskiene susipažinau Punsko lietuviškame darželyje. Čia buvo atėjusi su vyru Adomu ir savo dukrelėmis. Jau prieš keletą metų susirašinėjome laiškais, aptardavome kai kurias mums bendras temas. Įsivaizdavau vyresnę. Liekną, jauną ir labai liūdina. Kas įrašė skausmą redaktorės veide?

— Toks mano būdas, tokia gimiau, — numojo ranka Alicija, pakvietusi į „Aušros“ redakciją.

Mickevičiaus g. 23 numeriu pažymėtame name įsikūrusi „Aušra“. Kiek nueita kelių, kiek įdėta jėgų, kol ji užgimė. Jau po Stalino mirties Seinų krašte apsilankęs Amerikos lietuvių rašytojas Rojus Mizara susigraudino, išvydęs lietuvių priepaūdą. Nuvykęs į Varšuvą net pas Gomulką, jis per vedėję lietuviškai ėmė pasakoti savo išpučius. Gomulka prisipažino pirmąsyk girdjęs lietuvių kalbą, pagyręs, jog ji skambi ir graži. Netgi pažadėjęs su Sniečkom susitarti dėl lietuviško dienraščio.

(Bus daugiau)

NEMIRK, LIETUVA...

Kelionės po Seinų kraštą išpučiais

BERNARDAS ŠAKNYS

7

Pagalvojau, o jeigu Lietuvoje būtų nors mažiausia reakcija į lietuvių katalikų persekiojimą Seinuose, bematant išvados būtų padarytos. Tačiau Lenkijos teritorijoje savo žemėse gyvenantiems lietuviams varžomos teisės, o Lietuvos valdžia aukščiausio lygio susitikimuose su Lenkijos vadovais trina rankomis: „Tokių gerų santykių su Lenkija, kaip yra dabar, dar niekada nebuvo“.

Išidėmėkite: „tokių gerų“... Lietuviai dar nepamiršo praėjusių metų vasario 17-18 dienų. Tada Lenkijoje su oficialiu vizitu viešėjo Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas. Vizitas sutapo su Rusijos ministro pirmininko Černomyrdino apsilankymu. Net Lech Walensa pasipiktino tokiu sutapimu, apkalbinęs Lenkijos užsienio reikalų ministeriją netvarka. Seinų lietuviai neabejojo: ne netvarka kalta, o sąmoningai tai daryta, kad tik sumenkinti pirmąjį tokio aukšto rango susitikimą Lenkijoje.

Lietuviai laukė šio istorinio įvykio, daug iš jo tikėjosi. Lietuvos Respublikos ambasada pasiūlė Lenkijos Lietuvos Bendruomenės nariams atvykti į Varšuvą ir susitikti su prezidentu A. Brazausku. Vasario 17 d. Punske, Seinų, Varšuvos lietuvių visuomeninių organi-

zacijų atstovai susirinko į šį susitikimą, kuris turėjo prasidėti 17 val. Tačiau prezidentas neskubėjo į numatytą renginį: susitikimas buvo nukeltas iš pradžių 18, paskui 19 val. Prasidėjo 19 val. 10 min.

— Lyg ir pasijuokė iš mūsų. Atseit, tokie mes nereikšmingi Lietuvos prezidentui, — sakė vienas, šiame susitikime dalyvavęs asmuo.

Tačiau atvykusius garbingus lietuvių bendruomenių vadovus įskaudino ne tik prezidento vėlavimas, kiek jo nepagarba susirinkusiems. Lietuviai tikėjosi, kad Lietuvos prezidentas, kaip ir kitų šalių vadovai, susitinkantys su tautiečiais užsienyje, daugiausia dėmesio skirs jų gyvenimo sąlygoms, išklauso jų viltis, pasidžiaugs ūkininkų darbais, o gal ir paliūdės kartu dėl Lietuvos etninio žemių likimo, dėl neišpasakytos skriaudos, kurią padarė Lenkija, ginklų atplėšusi tokią didelę Lietuvos dalį. Užjau ir nors paguos.

Deja, prezidentui nerūpėjo nei lietuvių godos, nei jų džiaugsmas. Susitikimui buvo skirta tik pusė valandos. A. Brazauskas kalbėjo 25 minutes, o susirinkusieji lietuviai tik tris... Prezidentas kalbėjo visiems žinomus dalykus, pvz., kiek Lietuvoje per metus parduoama automobilių, už kiek milijonų litų Lietuvos verslininkas statosi namą, kad lietuviai turi pilnas kišenes pinigų...

— Nusijuokiau, išgirdęs apie piniguočius: juk mes matome juos, Suvalkuose pardavinėjančius cigaretes, nelegaliai pervažtas per sieną... — atsiduso mano pašnekovas.

Seinų krašto lietuvių ypač nustebino A. Brazausko

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ INAŠAS, KURIANT LIETUVIŲ FONDA

DR. GEDIMINAS BALUKAS

Po Antrojo pasaulinio karo į JAV atvyko gan didelis skaičius gydytojų (apie 1,000). Pradžioje jie sunkiai dirbo ir mokėsi, laikė egzaminus Amerikos medicininei praktikai įgyti. Lietuviai gydytojai darė pažangą medicinos srityje, gerėjo jų finansinė padėtis.

Tuo metu (1960 m. gruodžio 8 d.) iškilo dr. Antano Razmos naujoviška idėja „Draugo“ dienraštyje. Straipsnis buvo pavadintas „Milijono dolerių fondas lietuviškiems reikalams ir to fondo parlamentas“. Šis istorinės reikšmės straipsnis rado beveik šimtaprocentinį pritarimą lietuvių gydytojų tarpe.

Pokario laikais Vokietijoje, kur daugiausia lietuvių studijavo, kūrėsi studentų tradicinės politinės-ideologinės korporacijos bei organizacijos. Tarp atskirų akademinių sambūrių pasitaikydavo ir nesutarimų. Pradėjus kurti Lietuviių fondą, tie nesutarimai gerokai aprimo.

Norėčiau paminėti lietuvių gydytojų užsienyje iniašą, kuriant LF. Pirmųjų LF organizatorių entuziazmas buvo nepaprastas. Žvelgiant į pradinę LF statistiką, matyti, kad tarp pirmųjų LF narių 25 buvo daktarai.

LF narių sąrašas yra veteranai, dantistai, med. gydytojai. Iki 1961 m. Lietuviių fondo vadovybėje dirbo 9 medicinos daktarai.

1961 m. kovo 19 d. LF posėdžio protokolas rodo, kad buvo nuspręsta fondą pavadinti Lietuviių fondu ir bankuose dr. A. Razmos ir dr. G. Baluko vardu buvo atidaryta sąskaita, kita sąskaita atidarė JAV LB centro valdyba. Dr. Razma daugiausia lėšas rinko iš visuomenės, o dr. Balukas koncentravo savo darbą lietuvių gydytojų tarpe (tuo metu jis buvo Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos pirmininkas).

Lietuvių fondui nevadovauja

jokia ideologinė ar politinė srovė. LF valdyba renkama demokratinio keliu. Liet. gydytojų sąjungai tokia tvarka buvo priimtina.

Lietuvių fondo pasisekimo paslaptis buvo ir yra ta, kad visi buvę ir esantys LF darbuotojai fondo gerovę statė aukščiau savo asmeninių ambicijų. Nors vietiniai lietuviai LF rėmė ir remia iki šiol, fondo nariams dažnai tekdavo lankytis didesniuose JAV lietuvių telkiniuose.

Lietuviai daktarai savo testamentuose taip pat skiria lėšas fondui. Dr. Jonas Gliudelis (vet. gyd.) paliko LF 157,976.43 dol. sumą. Dr. Konstancijos Rudaitės (dantų gyd.) palikimas buvo 33,206.48 dol. Dr. Janina ir Antanas Starkai, tragiškai žuvus sūnui ir jo sužadėtinėi, LF paaukojo 20,000 dol. Dr. Karolio paskutinis testamentas atėjo prieš keletą mėnesių — 583,600 dol. (dar ne galutinis). Tai bus pats didžiausias lietuvių palikimas Lietuviių fondui. Man asmeniškai teko pažinti dr. Karolį dar Lietuvoje. Jis buvo Alytaus miesto ligoninės direktorius. Buvo labai gerbiamas asmuo ir gydytojas. Vokiečiams uždarius Vytauto Didžiojo universitetą Medicinos fakultetą ir pradėjus medikus studentus gaudyti į vokiečių kariuomenę, daug studentų išvyko į mažesnes provincijos ligonines, jie atvyko ir į Alytaus ligoninę. Dr. Karolis parūpindavo jiems įvairius dokumentus, kad nereikėtų eiti į vokiečių kariuomenę.

Žvelgiant atgal per 30 metų, su malonumu tenka prisiminti gydytojus, kurie prisidėjo prie didžiausios lietuviškos finansinės organizacijos kūrimo. Turbūt nedaug kas galėjo patikėti, kad per 30 metų Lietuviių fondo kapitalas išaugs iki 8,274,558 dolerių.

Teivynės sąjungos ir Lietuvos Krikščionių demokratų partijų koalicija gali nulemti Lietuvos Seimo rinkimų rezultatus. Tačiau jau dabar visi duomenys rodo, kad būsimuose Seimo rinkimuose LDDP partijai gresia tikras pralaimėjimas.

Jie su savo nevykusiu valdymu visą kraštą įstūmė į ekonominį bankrotą, apvylė visus gyventojus. Artėja laikas Lietuvą užleisti valdyti naujam, demokratiškesniam Seimui.

Vytautas Šeštokas

NAUJOS PROŠVAISTĖS

Rinkimai į Lietuvos Seimą vyks šių metų pabaigoje, tačiau jau dabar vyksta pasirengimo darbai — viešai ar už uždangos.

Ne paslaptis, jog Lietuvos ambasada ir konsulai Amerikoje yra užversti Amerikos lietuvių prašymais įsigyti Lietuvos pilietybę, kad galėtų dalyvauti Seimo rinkimuose.

Tą pajutę, Lietuvos partijų vadai pradėjo dažnai lankyti Ameriką, kad surinktų daugiau pinigų savo partijų rinkiminei propagandai. Tuo pačiu paragintų, kad didesnis skaičius Amerikos lietuvių, įsigytų Lietuvos pilietybę ir dalyvautų Seimo rinkimuose savo pasirinktų partijų naudai.

Tai yra geri ženklai ir noras rimčiau skaitytis su Amerikos lietuviais, ne vien tik atvažiuoti čia ir tik pasisemti pinigų iš mūsų aruodo.

Šiuo metu Lietuvos miestuose jau vyksta gyventojų apklausinėjimas, už kokią partiją jie balsuotų naujuose rinkimuose į Seimą. Esamieji apklausinėjimo duomenys jau rodo, už kokią partiją jie balsuotų, jei Seimo rinkimai vyktų dabar. Kaunas šiauliai, Tauragė visų pirma pasisako už Teivynės sąjungą; Klaipėdoje Teivynės sąjunga yra antroje vietoje.

Visose vietose Teivynės sąjunga seka Lietuvos Katalikų demokratų partija su Lietuvos Socialistų demokratų partija. LDDP partija jau nusmuko į trečią ar ketvirtą vietą. Centro partija dar turi pasipaisyti, kad parodytų geresnius rezultatus.

Pradedant posėdį maldą sukalbėjo dvasios vadas kun. Juozas Anderlonis. Susirinkimo pradžioje L.V. 19 kuopos vardu pirmininkas John Baltus pasveikino visus dalyvius ir linkejo sėkmingo posėdžio. Posėdžiui vadovavo C.V. pirmininkė Evelyn Oželienė. Pasiūlyta darbotvarkė buvo vienbalsiai priimta. Praėjusio posėdžio, įvykusio 1995 m. spalio 14 d., protokolais priimtas po įvairių diskusijų. Centro valdybos nariai ir komisijų atstovai pateikė savo pranešimus. Išdėstyti ketinimai patikrino organizacijos fondų knygą ir pranešė, kad visų knygų vedamos tvarkingai ir tiksliai.

Tolimesnėje posėdžio eigoje buvo aptarti einamieji reikalai, vyko diskusijos, svarstymai ir tiksliai.

Regina Juškaitė

Lietuviai gydytojai ne tik kūrė LF, bet ir dainuoti mokėjo (žinoma, „senais laikais“). Iš kairės gydytojai: Vytautas Majauskas, Gediminas Balukas, Gedas Grinis, Bronius Valatka, prie mikrofono — Kazys Ambrozaitis.

Lietuvos Vyčių veikla

LIETUVOS VYČIŲ VALDYBOS SUAŽIAIVIMAS

Lietuvos Vyčių centro valdybos posėdis š.m. kovo 23 d. vyko Pittsburgh, Pensilvanijoje, seselių pranciškiečių vienuolyne. Dalyvavo 30 asmenų — centro valdybos nariai, vietiniai vyčiai ir svečiai iš Illinois, Maryland, Michigan, New Jersey, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island ir Tennessee valstijų. Suažiaivimą globojo Pittsburgh vyčių 19 kuopa. Saleje, kurioje posėdis vyko, kabėjo seselių vienuolių šiam įvykiui sukurtas plakatas su užrašu: „Seselių pranciškiečių sveikina Lietuvos Vyčių Centro valdybą“. Kairėje pusėje kabėjo trispalvė vėliava, o dešinėje pusėje — išauštas Vytauto Didžiojo paveikslas. Seselės vienuolės Alma Pukel vienuolyno vardu sveikino atsilankiusius Centro valdybos narius.

Praedant posėdį maldą sukalbėjo dvasios vadas kun. Juozas Anderlonis. Susirinkimo pradžioje L.V. 19 kuopos vardu pirmininkas John Baltus pasveikino visus dalyvius ir linkejo sėkmingo posėdžio. Posėdžiui vadovavo C.V. pirmininkė Evelyn Oželienė. Pasiūlyta darbotvarkė buvo vienbalsiai priimta. Praėjusio posėdžio, įvykusio 1995 m. spalio 14 d., protokolais priimtas po įvairių diskusijų. Centro valdybos nariai ir komisijų atstovai pateikė savo pranešimus. Išdėstyti ketinimai patikrino organizacijos fondų knygą ir pranešė, kad visų knygų vedamos tvarkingai ir tiksliai.

Tolimesnėje posėdžio eigoje buvo aptarti einamieji reikalai, vyko diskusijos, svarstymai ir tiksliai.

Regina Juškaitė

nutarimai. Posėdis baigtas maldą, sukalbėta kun. Juozo Anderloni.

Seselė Margaret Carney, seselių pranciškiečių vyriausioji (General Superior), pasveikino Lietuvos Vyčių centro valdybos narius ir pranešė, kad šį savaitgalį vyko religinė konferencija — „Religious Serving Religious in Lithuania“. Šioje konferencijoje dalyvavo įvairių seselių kongregacijų atstovės: seselės Kazimierietės, seselės Nukryžiuotojo Jėzaus, seselės pranciškiečių ir sisters of Notre Dame. Ji pristatė dalyvius: kun. Antaną Saulaitį, seselę Alma Pukel, seselę Marilyn Kuzmickus, seselę Ignę Marijošūtę ir seselę Lucille Ann Sears. Tai pat pridūrė, kad Lietuvoje turi tris atstoves — seselės Doloritą Butkutę, Aušrą Garliauskaitę ir Mariannę Walterį. Dėkojo Lietuvos Vyčių organizacijai (įvairioms kuopoms JAV-se) už nuolatinę paramą seselėms ir vienuolynui.

Šv. Mišias seselių pranciškiečių naujoje koplyčioje aukėjo kun. Juozas Anderlonis. Dalyvavo seselės vienuolės ir centro valdybos nariai. Mišias baigtos Lietuvos himnu. Po Mišių visi susirinko vienuolyno valgykloje (cafeteria), kur seselės paruošė gardžią vakarienę. Buvo gera proga susipažinti su seselėmis ir atnaujinti pažintį su seselėmis, kurios mokė tuos Vyčius prieš 40-50 metų.

Ateinantis centro valdybos posėdis numatytas šaukti 1996 m. birželio 15 d. Čikagoje, IL, jį globos Čikagos 36 kuopa.

Regina Juškaitė

LIETUVOS VYČIŲ 112-TOS KUOPOS VEIKLA

Lietuvos Vyčių 112-tos kuopos mėnesinis narių susirinkimas š.m. kovo 19 — šv. Juozapo

dieną vyko šv. M. Marijos Gimimo parapijos saleje. Nors oras buvo labai nepalankus, bet pareigingieji nariai dalyvavo, tikėdamiesi išgirsti kun. Jono Savukyno paskaitą apie jo kelionę Indijoje.

Susirinkimą maldą pradėjo kuopos pirmininkė Rita Zakarkaitė. Paskui visi valdybos nariai pranešė apie savo atliktus darbus. Kuopos veiklos komiteto pirmininkė Vida Sakevičūtė savo pranešimą baigdamą kvietė visus dalyvauti kovo 24 d. parapijos saleje ruošiamuose vartinukų pietuose, kurių pelnas skiriamas parapijos paramai. Pietuose dalyvauti pasisąžėdę daugiau negu 100 asmenų. Tikimasi daugiau.

Po pranešimų kun. J. Savukynas buvo pakviestas supažindinti dalyvius su jo patyrimais Indijoje. Trumpai apibūdinęs gyvenimą Indijoje, paskaitininkas pasidžiaugė, kad Indijos katalikų tarpe daug jaunų žmonių pasirenka kunigo ar vienuolio pašaukimą. Seminarijos ir vienuolynai pilni jaunų žmonių.

Kun. J. Savukynas neseniai šventė savo kunigystės 50 metų sukaktį. Dabar jis laisvalaikiu gamina rožančius popiežiumi ir misionieriams.

112-tos kuopos nariai tikisi, kad jų dvasios vadas kardininkas Vaclovas Zakarauskas ir vėl netrukus dalyvaus su mumis.

112-tos kuopos jaunieji vyčiai ruošia konvenciją Holiday Inn viešbutyje, norėdami paremti lietuviškus projektus — plaukimą, dainavimą ir kt. Konvencijos metu šv. Mišias aukos kun. Antanas Markus.

Sios dienos — šv. Juozapo šventės stalo paruošimui vadovavo Laima Vaičiūnienė ir Marjė Škėmaitė. Joms priklauso visų dalyvavusių padėka.

Po susirinkimo visi pasivažiavo ir maloniai pabendraavo.

Apol. P. Bagdonas

Lietuvos Vyčių Amerikos Vidurio apygardos metiniame bankete š.m. vasario 4 d. programą atlieka Čikagos L. Vyčių tautinių šokių šokėjai.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100 Pager 312-308-0307
Fax 312-585-3807

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮRENGIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, alu. miniaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-999-2658.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
M. Deekys
Tel. 312-585-8624

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as \$25, you can give a piece of America to someone you care about. Ask your banker for a gift certificate upon purchase.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta tiki šiol negyventi vertybių konfigūracija. Studijų dinamizmo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo varietojas, aiškina. Kaip apibūdinti savo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimą-pajautimą. Dėmesio centre — lietuvių atstovai. Apibūdinama Čikagoje. Pirmoji banga (lietuvių atstovai) (1867-914) — lietuvių, daugumoje ekonominių imigrantų, savo noru patikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstietai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1946-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsilavinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vėlesnė banga kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kainė su pristatymu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstybės mokesčio. Užsakymus siųsk:

Dr. Antanas J. Van Reenan
4846 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Pirkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteris FAX pagalba
- Nuosavybių įrašavimas veltui
- Pirkime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KIMCEK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įrašavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 3 mieg. 6 kamb. butas su baldais Brighton Pk apyl. Skambinti: 312-376-7883

HELP WANTED

Reikalinga moteris prižiūrėti 10 mėn. berniuką kasdieną nuo 7 v.r. iki 6 v.v. Reikia šiek tiek anglų kalbos. Skambinti: 708-442-4479, Riverside. Klaus Loretos arba Patty. Kalbėti angliškai.

IEŠKO DARBO

55 m. galiojanti med. sesuo — masėžistė ieško darbo prie ligoninių. Gali atlikti įvairius med. paslaugas, gyventi kartu. Turi patyrimo slaugyme, masažavime. Kreiptis tel. 312-776-3257 nuo 10 v.r. - 12 val.

48 m. lietuvių moteris, turinti žalią kortelę, ieško darbo. Turi didelį patyrimą ir geras rekomendacijas. Gali dirbti įvairius darbus: prižiūrėti vaikus, vyr. amžiaus žmones ir pn. Tel. 312-434-1599 arba 312-471-8467.

ŠEIMA – VISUOMENĖS EGZISTAVIMO PAGRINDAS

JONAS DAINAUSKAS

Paryžiaus arkivyskupas kardinolas J. M. Lustiger, žurnale „Paris Match“ (1994.12.08) paskelbtame pasikalbėjime apie „politiką bei moralę ir mūsų laikų visuomenės krizę“, pabrėžė, jog viešoji nuomonė suvokia, kad mūsų laikų visuomenėje vis labiau ir labiau pasireiškia nuosmūkis. Pažymėtina, kad Prancūzijos Bažnyčios hierarchai tik labai išimtiniais atvejais pasisako spaudoje. Paryžiaus Primasas pirmą kartą prabilo spaudoje. Tas pokalbis skirtas Prancūzijos visuomenei, tačiau jo esmė šiandieną yra svarbi ir lietuvių visuomenei.

Tas klausimas, sako, pirmiausia pasireiškia daugelyje išsivysčiusių kraštų, kurių visuomenės pasirodė esančios gana trapios, netvirtos. Nors, besitardami prie trečiojo tūkstantmečio, esame optimistai. Štai, popiežius savo paskutinajame apaštališkame laiške, paskelbdamas 2000 metų jubiliejų, sako: „Drašos, štai mūsų tikslai, eikime pirmyn!“, bet pesimizmas neišnyksta. Mes esame tarytum kokie kopiantieji į viršų, kurie įstrigo viduryje aukštumos. Vieni sako: „Aliarimas, mes praradome pusiausvyrą ir krentame į bedugnę“. O kiti skelbia: „Laikykimės, žiūrėkime į viršų, kopkime!“.

Išsivysčius, kad mūsų civilizacija tiktai yra krizėje, reikia manyti, jog abu tie priešingi teigimai yra svarstyliniai. Neabejotinai, vienok, kad mūsų visuomenė yra paliesta krizės. Mūsų laikų žmonija ambicingai užsimojusi pakilti labai aukštai, o tai mus atvedė į kritišką padėtį, kuri tapo grėsminga kaip niekad.

Civilizacijos krizės suvokimas nepaaiškina vis didėjančių visuomeninių sunkumų esmės. Paliesdamas Prancūzijos ekonominę veiklą po II-o pasaulinio karo, kardinolas priminė, kad didžiulės įmonės, net valstybės skatinamos užkariauti rinką užsienyje, nujė korupcijos keliu, duodant procentus tarpininkams, kyšius ir t.t. Sutartautinus gamybą bei rinką, tai pasidarė visuotiniu reiškiniumi. Pastangos kovoti su ta blogybe nesulaukė didesnio atgarsio. O juk negali būti dviejų moralų: viena eksportui, kita – vidaus rinkai.

Šiandieną didelę problemą su-

daro ne tiek politinės veiklos moralumas mūsų demokratijoje, kiek „veiklos amoralumas“, kuris paplito visur, kur rinkiminė kampanija tampa vis labiau komercinė. Juk JAV politinio kandidato reklama gali būti finansuojama komercinės prekybos. Blogiausiai yra tai, kad visuomeninė struktūra nuvertinama vien prekybinių kadru naudai. Teisėjai, valstybės administracijos pareigūnai, mokytojai atlyginami kur kas mažiau nei kuris atsakingas pareigūnas didelėje įmonėje. Ypač mokytojai nėra gerbiami ir atlyginami pagal tą vaidmenį, kokį jie vaidina visuomenėje, bet atlyginimų palyginimas negali būti kokių lemiama kriterijumi. Tautos ateitis remiasi visų pirma ne jos fizine, bet moraline sveikata. Sako, urbanizmas yra socialinio negalavimo priežastimi. Puolama imigracija, mokyklų mokymo nesėkmė, narkotikai ir t.t. Tačiau tai tėra vien tik neuralginiai visuomenės organizmo punktai, simptomai. Užkrečiamos ligos nėra pagydomos, patepus asirengimo sagas kokių balzamu. Reikia gerinti gyvenimo sąlygas, sustiprinti švietimą, gerinti socialinį aprūpinimą ir t.t. Tačiau to nepakanka. Visų tų sunkumų vis didėjantis susitelkimas, visų pirma, rišasi su šeimos irimo. Šeima yra esminis socialinių ryšių pagrindas, be kurio visuomenei gresia visiškasis suirimas.

Vaikai, iš iširusių šeimų, kurie nuo nesėkmių mokykloje nueina iki atsiradimo už visuomenės ribų, yra šeimos suirimo paseka. Vaikas šeimoje turi patirti ne tik meilę, rūpinimąsi jo gerove, bet ir dorovingumą, darbo bei įsipareigojimų gerbimą, t.y. visa tai, kas sudaro pilietiškumo esmę. Pilietiškumas įsisamoninamas, visų pirma, šeimoje. Valstybė bei vyriausybė tėra tik priežiūra, kad pilietis pildytų savo pareigas ir naudotųsi savo teisėmis. Vienok, politinė ar administracinė valdžia negali perimti socialinio organizmo funkcijų.

Solidarumo, asmeninės atsakomybės pajautimą būtina skatinti, nors tai, sako, nėra madinga, bet tai būtina visuomenės pagydimui, nes tik žmogaus moralė daro jį tikra prasme žmogumi. Dievo įsakymas

Margarita Momkienė
sopranas

Verbų sekmadienis,
1996 m. kovo mėn. 31 d.
2 val. p.p.

Ričardas Sokas
vargonai

RELIGINIS KONCERTAS

Antanas Linas
dirigentas

Linda Veleckytė
smuikas

Rima Polikaitytė
fleita

Genovaitė Mažeikienė
mecosopranas

Švč. Mergelės Marijos
Gimimo šventovėje,
69 ir S. Washtenaw,
Lithuanian Plaza,
Chicago

Vaclovas Momkus
baritonas

„Mylėsi savo artimą kaip pats save“ nustatė tos moralės esmę. Nėra visuomenės be moralės suvokimo, nes tai liečia paprasčiausias gyvenimo apraiškas: vaikų auklėjimą, pastovius santykius tarp vyro bei žmonos ir tėvų bei vaikų šeimoje, profesionalų sąžiningumą, žodžio patvarumą, nesavanaudišką rūpinimąsi silpnesniais. Tai daugybės generacijų paveldas. Moralės jausmas nėra žmonių santykių paseka. Tai yra žmogaus esybės, kuri protauja ir veikia, sudėtinė dalis. Morale yra viena. O dabartinėje visuomenėje veikia dvi moralės: viena savo aplinkai, o kita išorai, „eksportui“. Čia glūdi mafijos šakys. Tai gangrena, kuri dabar, ypač Rusijoje, griaužia. Su tuo susijęs tvarkos paįsėjimas, vadovaujantis teise bei tarpininkais, kur pirmoji vieta tenka šeimai.

Į klausimą „Ar Bažnyčia nemėgsta modernios visuomenės“, kardinolas atsakė, kad moralės srityje tikslas negali pakeisti priemonės ir priminė Kristaus žodžius: „Kas iš to žmogui jei jis ir laimi pasaulį, bet praranda savo sielą“. Ar šiandieninė Bažnyčia gali padėti žmogui? Gali, turi padaryti diagnozę ir paskelbti kelią. Popiežius savo paskutiniame laiške kviečia pripažinti klaidas bei netiesas ir jas, jei galima, atitaisyti. Dabartiniai Katalikų Bažnyčios kankiniai liudija, jog „Dievas nori, kad žmogus išliktų ir būtų išganytas“.

Nėra gerai, kai mūsų visuomenėje paprastas pilietis jaučiasi bejėgis, tėra vien „balsavimo lapelis“ ir negauna moralės paramos, bet ir čia viskas priklauso nuo individo ryžto, visą laiką atsimerant, kad socialinio gyvenimo brandulį sudaro stipri šeima.

• 1914 m. gegužės 9 d. JAV prez. Woodrow Wilson išleido proklamaciją, paskirdamas antrąjį gegužės sekmadienį valstybine Motinos dienos švente.

Politikoje negali būti suvedžiojimų pinigais. Dorybė, vienok, smurtu neįsikišama. Tai bandė daryti komunistai. Kai socialiniame gyvenime įvedamas asmens neatšakingumo principas, valstybėje sugriaujami visi bendruomeninio gyvenimo elementai, kuriais individas gali pasitikėti. Pvz., sako, turio būti tikras, kad gydytojas atvyks naktį, kai man bus tai reikalinga, kad jis manęs neapgaus, nesumeluos. Žmonių santykiuose negali būti melo. Tokie griežti reikalavimai gali privesti prie fanatizmo. Ne, to negali būti. Visas socialinis gyvenimas remiasi siekimu suvaldyti savo aistras, nekeršijant niekam, o einant į teismą. Socialus gyvenimas – tai protingas viešos tvarkos paįsėjimas, vadovaujantis teise bei tarpininkais, kur pirmoji vieta tenka šeimai.

• 1914 m. gegužės 9 d. JAV prez. Woodrow Wilson išleido proklamaciją, paskirdamas antrąjį gegužės sekmadienį valstybine Motinos dienos švente.

Mylimai Seseriai

A.†A.

PLACIDAI BALSAITYTEI

užbaigusiai šią žemiškąją kelionę, giliame skausme likusią seserį VALERIJĄ ŠIMKIENĘ, vaikaičius MINDAUGĄ, ALGĮ su šeimomis ir kitus giminės bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir skausmu kartu dalinasi

Danguolė ir Petras Griganavičiai
Vincentina ir Jonas Jurkūnai
Leokadija ir Antanas Kašubai
Teodora Plytnikienė
Elena Rūkienė
Ona Šiaudikienė
Leokadija ir Juozas Žvyniai

A.†A.

MARCELEI RUDAITIENEI

mirus, sūnui TEDŽIUI ir RITONEI RUDAIČIAMS, dukroms – GENUTEI ir VYTAUTUI KULIKAUSKAMS, RAMINTAI ir ALGIUI MARCHERTAMS, visiems anūkams su šeimomis ir kitiems giminėms siunčiame gilią užuojautą ir jungiamės jūsų skaudžioje netektyje šv. Mišių auka ir malda.

Danguolė, Almis Kuolai
Loreta, Vytenis Grybauskai
Pijus, Rūta Stončiai
Izabelė Stončienė

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1996 m. kovo mėn. 28 d.

5

LIETUVIAI IŠGELBSTI RETĄ BIBLIJĄ

Rašytojas Van Lesley praleido savaitę laiko Vilniuje. Lankydamas įvairias vietas, jis aplankė ir Lietuvos Valstybinę biblioteką. Čia jis patyrė ir „American Libraries“ žurnale aprašė, kaip Lietuvos bibliotekininkai, vadovaujant Algirdui Pliopliui, išgelbėjo nuo pražūties didelę krūvą labai retų ir vertingų knygų, kurių tarpe ir Martyno Liuterio į vokiečių kalbą išverstą Wittenbergo Bibliją, išleistą 1534 metais. Šia knygą restauruoti jis pavedė Bronei Snitkieni. Jos didelę nuotrauką, jis išspausdino prie straipsnio.

Brone Snitkienė, pamačiusi tą knygą, apsišvėrė. Tai buvo tik purvina pūvančių popierių krūva. Lapai sutrinti, kai kurių knygų nebuvo saugomos daugelį metų. Po Antrojo pasaulinio karo jos buvo Raudonosios armijos pavogtos iš vieno prūsų didiko privačios bibliotekos ir nusiųstos į sovietų karinę bazę Lietuvoje. Čia jos išbuvo sandėlyje iki 1987 m., kai bazės komendantas įsakė išmesti laukan. Jos nebuvo apsaugotos nuo šalčio, sniego, lietaus ir purvo. Ši gėdinga padėtis kažkokių būdu pasiklodo viešumon ir pasiekė Lietuvos Bibliotekų sistemos vadovo ausis. Jis paprašė leidi- mas šias knygas išgelbėti. Leidimas duotas.

Patikrinus rastą, kokia rėnybė tos knygos buvo: vienas egz. 1534 m. laidos Wittenbergo

Biblija, 4 egz. 1558 m. laidos „Plutarch'o Lives“, 2 egz. Mozart stygų kvartetui knygos, dedikuotos „Signor Guiseppe Haydn“ ir daugelis kitų. Suprantama, bibliotekos ir atskiri kolekcionieriai gali turėti ir daugiau egzempliorių.

Algirdas Plioplys, kalbedamas apie Wittenbergo Bibliją, pasakė: „Galimas dalykas, kad šia knygą yra varęs ir pats Martynas Liuteris“. Emocinė knygos vertė gali kiek padidinti ir tas faktas, kad didžiausioji Lietuvos katedra pusę šimtmečio buvo paversta ateizmo muziejumi.

Plioplys ir jo bendradarbiai čia dirba nuo 1988 m. Brone Snitkienė pradėjo tvarkyti Wittenbergo Bibliją, atsargiai valydama purvą nuo kiekvienos skiauteles. Tada ji kantriai surankiojo išdraskytas dalis ir sudėliojo į 537 puslapius. Tai buvo savos rūšies mozaika. Brone Snitkienė dirbo mums, vakariečiams, neįsivaizduojamos sąlygose. Lietuvai atgavus nepriklausomybę 1991 m., rusai nutraukė anglių ir alyvos tiekimą Lietuvai. 1992-1993 m. žiema buvo šalta, o patalpos nebuvo šildomos. Elektros energijos taip pat trūko, tad teko dirbti prie pilkos, pro langus prasieržiančios, šviesos.

Snitkienė dirbo 5 metus. Apie savo darbą tepasakė: „Tai buvo mano pareiga“.

Feliksas Masaitis

A.†A. ALGIRDAS DARGUŽIS

Gyveno Burbank, IL.

Mirė 1996 m. kovo 26 d., 11:30 val. ryto, sulaukęs 71 metų. Gimė Lietuvoje, Panevėžio mieste. Amerikoje išgyveno 35 m.

Nuliūdę liko: žmona Gražina, sūnus Joseph A. Dargužis, marti Rita, anūkės Nina, Audra ir Gražina, sesuo Lietuvoje.

Velionis buvo tėvas a.a. Robert Louis.

Velionis pašarvotas kovo 28 d., ketvirtadienį nuo 6 iki 9 v.v. S. C. Lack ir Sūnūs Palos laidojimo namuose, 11028 Southwest Hwy., Palos Hills, IL.

Laidotuvės privačios

Nuliūdę žmona, sūnus, marti, anūkės, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 708-974-4410.

PADĖKA A.†A.

VYTAUTAS PLUKAS

Velionis po sunkios ligos mirė 1996 m. sausio mėn. 24 d. Santa Monica, CA. Palaidotas Culver City Holly kapinėse, California.

Nuliūdę liko: žmona Genovaitė, duktė Diana, sūnus Andrius ir Rolandas su šeimomis.

Reiškiu gilią padėką kun. Aloyzui Volskiui už maldas koplyčioje ir šv. Mišių auką, pasakytą reikšmingą pamokslą, palydėjimą į Amžino Poilsio vietą ir ligonio lankymą.

Nuoširdžiausia šeimoms padėka Albinui Markevičiui, globosiam Velionį ligoje, suteikiamam ypatingai didelę pagalbą sunkiose valandose ir už labai gražų laidotuvių apeigų pravedimą; taip pat, Velionio pusbroliui Izidorui Mališkai iš Montrealio ir mano broliui Vytautui Beleckui iš Floridos už dalinimąsi skausmu paskutinės ligos dienos ir už dalyvavimą laidojime. Iš visos širdies dėkoju a.a. Vytauto vaikystės-jaunystės laikų draugui, kupiškenui dr. Vytautui Majauskui ir žmonai Vandai, atvykusiems iš Floridos ir tarusiam labai prasmingą, jaudinantį, dešimtmečius trukusios draugystės atsisveikinimo žodį.

Esu nepaprastai dėkinga solistei Janinai Čekanauskienei už nuostabią gražų giedojimą šv. Mišių metu ir taip pat Los Angeles Vyrų kvartetui bei parapijos choro dalyviams, Viktoriui Raliui už vargonų muziką, Linai Dargytei už skaitymus šv. Mišių metu ir karsto nešėjams, suteikusiems Velionui paskutinį patarnavimą, palydint jį į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkoju Albinui Markevičiui, Vincui Trumpai, Vytautui Šeštokui, Laimutei Baltrėnaitėi, Reginai Gasparnienei, Rimtautui Dapšui, Ignei Medžiukui ir Broniui Railai už tartus prasmingus atsisveikinimo žodžius.

Nuoširdus ačiū už aukas šv. Mišioms, Lietuvos Partizanų Globos fondui ir Lietuvos Dukterų draugijai ir ypatingai didelę padėką Jonui Vidžiūnui už padovanotą Lietuviai enciklopediją, kuri pagal Velionio norą, bus išsiųsta „Kupiškėnų mintų“ laikraščio redakcijai į Kupiškį. Esu dėkinga visiems už geles koplyčioje, išreikštas užuojautas žodžiu, raštu ir per spaudą.

Reiškiu padėką giminėms, draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems a.a. Vytautą Pluką į Amžino Poilsio vietą.

Dėkinga ir nuliūdusi žmona Genovaitė Plukienė.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Cepelinai visiems patinka, bet šeiminiškės gerai žino, kad juos pagaminti — reikia daug darbo (ir laiko). Šį sekmadienį, kovo 31 d., 12 val. (kaip ir visuomet, tuoj po šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje), Pasaulio lietuvių centro darbščiosios renginių komiteto šeiminiškės ruošia cepelinų pietus. Jos maloniai kviečia visuomenę pasivaikinti, o paskui dar pakaks laiko nuvykti ir į Marquette Parką, kur 2 val. p.p. šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje vyks religinės muzikos koncertas. Kitaip tariant — Verbų sekmadienį lietuviška veikla pasirūpina mūsų ir kūno ir dvasios reikalais...

Jaunimo centro Moterų klubo narės ruošia priešvėlykinius pusryčius šį sekmadienį — Verbos — tuoj po 10:15 val. r. šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje ir visus maloniai kviečia į Jaunimo kavinę pasivaikinti tradiciniais — vėlykiniais ir kitokiais skanumynais. Pelnas skiriamas Jaunimo centro paramai, kurios jam tikrai reikia.

Vito V. Val, Oak Brook, IL, apdovanojo „Draugo“ laikraštį 100 dol. auka, siūsdamas prenumeratos mokėstį. Aukos stiprina mūsų dienraštį. Rėmėjui esame nuoširdžiai dėkingi už pagalbą.

Aktore Nijolė Martinaitytė-Nelsen, vadovavusi Sausio 13-tosios paminėjimo programai vasario 4 d. Jaunimo centre.

Nuotr. Jono Tamulauičio

x Operos „Jūratė ir Kastytis“ spektaklių bilietai kasdien gaunami „Seklyčioje“, 2711 W. 71st St., Chicago, IL. Bet šį šeštadienį bilietai bus parduodami tik Lemont, IL, lietuvių centro patalpose, nuo 9:00 val. ryto iki 2:00 val. p.p., kad tu apylinkių lietuvių galėtų juos iš anksto įsigyti. Bilietų kainos \$35, \$30, \$25, \$20 ir \$15. (sk)

x Pavasaris jau čia, ir Velykos čia pat! Nedelskit iš anksto užsakyti maisto Vėlykų stalui iš Talman Deli. Skambinkite 312-434-9766 arba užsakykite į 2624 W. 69 gatvę. Talman paruošia įvairių rūšių silkų, priekmės lydeką ir šviežias dešras, sumaišo įvairias mišraines. Pasiūlome ir rūkyto ungurio ir upetakių. Nevartokite kepdami tortus, ežiukus, asotius ir beržo šakas. (sk)

Audrius Braukyla, Vilniaus radijo užsieniui vyriausias redaktorius praneša, kad nuo š.m. balandžio 1 d. Vilniaus radijas užsieniui laidas Šiaurės Amerikai transliuos nauju 6120 kHz dažniu. Nuo gegužės 6 d. Vilniaus radijo programos užsieniui Šiaurės Amerikoje bus girdimos 9560 kHz dažniu, o nuo rugšėjo 2 d. vėl grįšime prie 6120 kHz dažnio. Transliavimo laikas nesikeičia — 6 val. vak. Tokią tvarką nustatė siųstuvo šeiminiškai Vokietijoje.

Besitartinant Velykoms, mūsų mintys vis krypta į margučius, mielus akiai ir lietuvių širdžiai, tačiau yra margučiu — arba „Margutis II“, kuris džiugina ir lietuvišką ausį. Jis girdimas nuo pirmadienio iki penktadienio, kas vakarą, 9 val., iš stoties 1450 AM. Šiuo „Margučiu II“ gali pasidžiaugti ir pasiklausyti ne tik Čikaga, bet ir aplinkiniai priemiesčiai. „Margučio II“ įstaiga veikia „Seklyčioje“, telefonas yra (312) 476-2242 juo galima paskambinti ir po laidos, pasakyti savo nuomonę. Tiesa, primename, kad šis „Margutis II“ nesensta, nesutrukinės ir po Vėlykų, tad jį girdėsime dar ilgai, ypač jeigu nepasiklydėsime paskirti vieną kitą dolerį jo paramai.

Pasaulio lietuvių centre Vėlykų stalas bus padengtas balandžio 14 d., sekmadienį (per Atvelykį), nuo 12 val. Vietas ar net stalus užsisakyti galima pas Aldoną Palekienę tel. 708-448-7436 ar Nijolę Stelmokienę tel. 708-257-6846.

x Per Balį Brasauską, Baltimorės lietuvių atsuntė \$135 auką partizanams paremti. Aukoj: \$50 Vytautas Vyšniauskas, \$25 Igoris Kučiauskas, \$30 Gordonas Matulonis, Petras Raciukaitis, \$10 Vytautas Norieika ir Vytautas Bačanskas. \$100 auką atsuntė ponis H. Litkuviene iš Jupiter, FL. Nuoširdžiausias ačiū visiems aukotojams! L.P.G. Fondas. (sk)

x A. a. Broniaus Aniceto Palulio atminimą pagerbdami, Lietuvos našlaičiams aukoj po \$20: Birutė Skorubekienė, ponai A. Karaliūnai, p.p. A. Bliusas, Juozas ir Valė Remiai. Viso \$80. Reiškiamie užuojautą velionio artimiesiems ir dėkojame aukotojams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x TRANSPAK praneša: „Žydinčios gelės ant kraičio skrynų Lietuvoje simbolizavo nuotakas turtą ir būsimą laimę. Pirmieji pinigai, vartoti Lietuvoje, buvo graikiškos monetos“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x Arūnas Kundrotas ieško pusbrolių: Ričardo, Elenos, trečiojo vardas nežinomas, gyv. New York, Boston, Cambridge, MA. Atsiliepkite, rašykite: A. Kundrotas, Nepriklausomybės 22, Vilkaviškis, Lithuania, tel. 011-370-42-55005. (sk)

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, kovo 31 d. Baltia Express atstovas priiminės siuntinius į Lietuvą Lemonto lietuvių centro nuo 9 val. ryto. Daugiau sužinosite paskambinę nepamatu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk)

UŽPILDYKIME BAŽNYČIA VERBŲ SEKMADIENĮ

Artėjant Verbų sekmadienio religiniam koncertui, teko pasikalbėti su šv. M. Marijos Gimimo parapijos klebonu kun. Jonu Kuzinsku apie koncertą ir artėjančias šv. Vėlykas.

Šių metų koncertas bus septintasis Verbų sekmadienio religinis koncertas, kuris tapo tradicija šioje parapijoje. Klebonas paaikšino, kaip ta tradicija atsirado. Norėdamas, kad parapija daug iškilmingiau pradėtų Didžiosios savaitės pamaldas, klebonas pasikalbėjo su choro dirigentu Antanu Linu ir choro valdyba dėl galimybių turėti religinį koncertą Verbų sekmadienį. Visi mieliai sutiko su ta mintimi. Pirmam koncertui nauji vargonai buvo įrengti. Jie tapo tinkama palyda koncerto kūriniais ir taip pat ir dabar praturtina liturgiją. Klebonas, pamatęs kasmet pilną bažnyčią dalyvių, suprato, kad tas koncertas daugelį žmonių paruošia savaitės liturgijoms.

Be abejo, choras neša didelę naštą, choristams išpareigojus panaudoti savo balsus Dievo garbei ir žmonių labui. Šiomet sujungta su vargonais yra „sequencer-sound module“, kuris atlieka simfoninio orkestro dalį. Šis naujas priedas atlieka kiekvieno muzikinio instrumento garą. Šią brangią dovaną įteikė Pauline Sukis savo tėvų Vitoldo ir Cecelijos Šukų atminimui.

Parapijos choras ne tik ruošiasi religiniam koncertui, bet ir Prisielkimo Mišioms 6 val. Vėlykų rytą ir Sumai.

Pasikalbėjimo metu klebonas pabrėžė, kad jis labai įvertina darbą choro dirigento Antano Lino, vargonininko Ričardo Soko, choro valdybos ir visų narių.

Verbų sekmadienio religinis koncertas įvyks sekmadienį, kovo 31 d., 2 val. p.p., parapijos bažnyčioje. Užpildykime bažnyčią taip pat ir šiemet. MPV

Robert S. Boris, Waterford, MI, žinomas kaip Lietuvos vyčių veikėjas ir jų Lietuvai pagalbos organizacijos, Aid To Lithuania, Inc. pirmininkas, nepamiršta, kad reikia rūpintis lietuviškais reikalais ir šiame krašte, todėl jau kelintą kartą paremia dienraštį „Draugą“ nemaža auka. Ir dabar, siūsdamas prenumeratą, vėl pridėjo 100 dol. priedą „Draugo“ paramai, Dėkojame!

Pavasario rato futbolio pirmenybių rungtynės prasidės š.m. balandžio 14 d. Čikagos lietuvių futbolio klubas „Lituanica“, praėjusią žiemą salės futbolio rungtynėse laimėjęs II vietą, tikisi gerai pasireikšti ir lauko futbolio aikštėse. Ieškomi ir nauji pajėgūs žaidėjai. Susidomėję prašomi kreiptis į „Lituanica“ klubo valdybą, tel. 708-632-7526.

M. Bajorūnienė, Pompano Beach, FL, prie „Draugo“ laikraščio prenumeratos, kalėdinių atviručių ir kalendoriaus dar pridėjo 105 dol. Su geriausiais linkėjimais, nuoširdžiai dėkojame už atsiųstą dovaną.

Bilietus į X lietuvių tautinių šokių šventę ir jos renginius galima įsigyti asmeniškai nuo kovo 23 d. „Seklyčioje“ (2711 W. 71st St., Chicago): antradienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 6 val. iki 8 val., šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val.; o nuo balandžio 14 d., sekmadieniais Pasaulio lietuvių centre po 11 val. Mišiu.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747. (sk)

PANEVŽIEČIŲ KLUBAS

Klubas buvo įkurtas 1956 m. rudenį. Šio klubo steigėjai buvo prof. A. Rukuiža, pulk. Br. Ivanauskas, dr. St. Biežis, A. Moigis ir daugelis kitų. Masilioniai buvo vieni iš pirmųjų darbuotojų, prisidėjusių prie klubo veiklos. Negalima užmiršti ir kitų klubo narių, kurie per 40 metų dirbo šiame klube. Tai — kultūrinė, savišalpos ir vieningų organizacija, subūrusi daugybę darbuotojų iš Panevėžio ir jo apylinkių, kuriuos rišo prarastos Tėvynės meilė.

Šiuo metu klubui vadovauja Petras Beinarauskas, įdedas daug pastangų, kad organizacija dar ilgai gyvuotų. Klubas rengia du metinius susirinkimus, vieną — rudenį, o antrą — ankstyvą pavasarį.

Žvarbiam vėjui pučiant, sniegui krentant, panevėžiečiai rinkosi į pavasarinį susirinkimą Jaunimo centro patalpose kovo 17 dieną.

Susirinkimą pradėjo Petras Beinarauskas, pakviesdamas Juozą Masilionį padaryti pranešimą apie kultūrinę veiklą. Jo tema buvo: „Daug rankų didžia naštą pakelia, bet apsieisite be manęs“.

Savo pranešime prelegentas perbėgo daugybę nuveiktų darbų, bet išskėlė ir daug neįgyvendintų, kur pakviestieji ir darbus atskatydavo: „apsieisite ir be manęs“. Juozas Masilionis kelė klausimą tiems asmenims, save laikantiems labai „užsiėmusiais“: Ką jūs padarėte, gyvendami išsivijoje? Ar įsijungėte į laisvės demonstracijas, ar rašėte laiškus senatoriams, Kongreso atstovams? Ar prisidėjote prie knygų, laikraščių leidimo? O kaip su opera, choras, ansambliais, įtūtinistinėmis mokyklomis, ateitininkų, skautų ir kitomis jaunimo organizacijomis? Šiais savo klausimais kalbėtojas nieko nekaltingo, tik davė mintį pamastyti. Vienas iš didžiausių klubo darbų buvo Panevėžio monografijos išleidimas. Jos vyriausiu redaktoriui buvo Juozas Masilionis. Šiuo metu knygų rinkoje pasirodė Vyt. Baliūno knyga apie Panevėžio gimnaziją. Ši gimnazija yra išleidusi daug žymių žmonių, prisidėjusių prie Lietuvos gerovės, dirbant Tėvynei Lietuvai ir vedant aštrią kovą prieš okupantus Lietuvoje ir platioje išsivijoje.

Kaip daugelis išsivijoje įkurtą organizaciją, taip ir Panevėžiečių klubas, mažėja narių skaičiumi. Kadaise turėta per 100 asmenų, bet 40 metų laikotarpis atsiėmė savo. Daugelis iškeliavo poilsui į Anapus, kiti išvyko į šiltesnes valstybes, o tretieji dėl sveikatos nustojo lankytis.

Iš pirmininko pranešimo matėsi, kad šis klubas yra geros rankos, tik norėtųsi, kad organizacija įsijungtų naujai atvažiuojantiems lietuviams iš Panevėžio ir jos apylinkių. Klubas nori gyvuoti dar daug metų, veikti kultūros, šalpos ir lietuviybės išlaikymo darbuose. Taip pat stengsis, kad Tėvyneje grįžtų Dievo meilė, dorovė ir vyriausybė, kuri rūpintųsi, kad atgautoji nepriklausomybė būtų išlaikyta ateinančioms kartoms.

A. Paužolis

Kun. Leonardas Jagminas, SJ, viešį JAV kovo 20 - balandžio 11 d., talkindamas Čikagos lietuviams jėzuitams Gavėnios rekolekcijoms. Kovo 22 - 24 d. pravedė rekolekcijas šv. Antano parapijoje Omahoje; kovo 25 - 27 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte; kovo 28 - 31 d. jėzuitų koplyčioje Čikagoje. Iš Kauno atskridęs Lietuvos jėzuitų naujokyno vedėjas kovo 31 - balandžio 4 d. viešį Dievo Motinos Nepalaujamą Pagalbą parapijoje Clevelande, balandžio 4 - 7 d. Lemonte talkins Didžiosios savaitės pamaldose.

Prisimenant Kovo 11-tosios minėjimą Pasaulio lietuvių centre, Lemonte kovo 17 d. (rengėjai — Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga). Iš kairės: sol. Laimutė Stepatienė, kun. Algirdas Palokas, SJ, Pal. Jurgio Matulaičio misijos kapelionas, deklamatore Jūratė Jankauskaitė, paskaitininkas, Lietuvos gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza, dainininkė Linda Burbienė, Petras Buchas, ALT vicepirm. Stasys Briedis, pranešėja Daiva Meilienė ir ALT pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas.

SUSITIKIMAS SU NAUJU „DIRVOS“ REDAKTORIUM

1996 m. kovo 22 d. buvo sušauktas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Čikagos skyriaus susirinkimas — pabendraujamas „Seklyčioje“. Pradžioje buvo aptarti skyriaus reikalai referuojant pirm. Norai Valiukienę, bet svarbiausias šios popietės įvykis: susitikimas su naujoju „Dirvos“ redaktoriu dr. Jonu Jasaitis. Jo belaukiant inž. Eugenijus Bartkus dalinosi įspūdžiais iš savo viešnagės Lietuvoje, kur jam buvo pavesta dalyvauti ir paskaityti kalbą trijų Lietuvos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus biustų atidengimo iškilmėse Kaune. Liūdnokai nuskambėjo jo pastaba, kad visur pasigedo jaunimo, nors iš vyresnio amžiaus žmonių patyrė daug nuširdumo bei įvertinimo, tačiau iš „aukštųjų“ pasiliko įspūdis, tarytum jie sakytų „ar tu čia buvęs, ar nebuvo“ ir tai dažnai girdima bendravimo nuoskauda.

Ruošėms pietauti laukdami atvykstančių, ir štai praveria duris naujasis „Dirvos“

Sintautuose įvyko iš šio krašto Vaitiekupių kaimo kilusio kompozitoriaus profesoriaus Kazimiero Banaičio gimimo šimtosioms metinėms skirti renginiai. Sintautų bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už jo sielą, o po jų atidengta paminklinė lenta kovo 5 d., kurioje iškalta ne tik kompozitoriaus, bet ir jo tėvo, Nepriklausomybės akto signataro Saliamono Banaičio ir kartu kitų šviešuolių tame krašte pavardės. Vakare Sintautuose įvyko minėjimas, kurio metu visuomenė buvo supažindinta su muzikologės O. Narbutienės knyga apie Banaitį.

Susitikimas su naujoju „Dirvos“ redaktoriu „Seklyčioje“ kovo 22 d. Iš kairės redaktorius dr. Jonas Jasaitis, „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, „Pasaulio lietuvių“ redaktorius ir PLB pirm. Bronius Nainys.

su visų pagalba nesklundamai išsilygins.

Po vaišių ir visų sveikinimo kalbų, publikai išsiskirstius, įvyko uždaras posėdis „Dirvos“ reikalais“. Posėdyje dalyvavo dr. Jonas Jasaitis, „Vilties“ draugijos pirm. Algirdas Matulionis, vicepirm. dr. Viktoras Stankus, narė Matilda Marcinkienė; Tautinės sąjungos valdybos nariai — dr. Leonas Kriaučiūnas, Petras Buchas, Stasys Briedis, Oskaras Kremeris ir dr. Laima Šimulienė; Tautinės sąjungos tarybos nariai — Eugenijus Bartkus, Mečys Valiukėnas ir Vaclovas Mažeika; Čikagos skyriaus valdybos narė Vanda Mažeikienė ir buv. „Dirvos“ valdys pirmininkė Irena Kriaučiūnienė.

Šiame posėdyje, kurį pravedė Petras Buchas, buvo išsamiai aptartami visi, su „Dirvos“ leidimu susiję, reikalai. Detalius pranešimus padarė dr. Leonas Kriaučiūnas, Algirdas Matulionis ir dr. Jonas Jasaitis. Ypač buvo iškeltas reikalas išgyti geresnius kompiuterius, nes senieji jau savo amžių atgyveno. Tai ir vėl skyla piniginių vajaus organizavimas. Čia visų akys nukrypo į Ireną Kriaučiūnienę, kuri taip sėkmingai pravedė paskutinį „Dirvos“ vajų. Buvo siūloma taipgi pakelti ir „Dirvos“ prenumeratą. Visi posėdžio dalyviai, rimtai susirūpinę „Dirvos“ išlaikymu, kalbėjo, patarė, siūlė savo sugestijas.

Bendra išvada: „Dirva“ išgyveno staigią redaktoriaus a.a. Aniceto Bundonio netektį. Naujas redaktorius yra darbus, noriai priimančias patarimus, deda visas pastangas, kad „Dirva“ ir toliau išsilaikytų, tik jis šiuo metu yra perkrautas darbu, bet nauja aparatūra visa tai žymiai palengvintų. „Vilties“ draugijos valdyba dėd pastangas tuos trūkumus pašalinti su visų skaitytojų ir rėmėjų talka.

Vanda Mažeikienė

Dr. Jonas Jasaitis dėkojo dr. Leonui Kriaučiūnui už suteiktą progą dalyvauti tokiam susitikime ir taip pat padėkojo susirinkusiems už pastabas bei patarimus. Tačiau priminė, kad jam nebuvo lengva tik pasiekus Clevelandą jau rytojaus dieną įsijungti į redagavimo darbą. Jis pažadėjo, kad visas pastabas priims dėmesin, tikedamas, kad

